AMERIKANSKI SLOVENEC

Rt. Rev. J. F. Buh 10. dec. 15

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 104. JOLIET, ILLINOIS, 26. NOVEMBRA 1915 LETNIK XXIV

Mitrovica in Priština v avstro-nemških rokah.

17,400 Srbov ujetih ob zavzetju omenjenih mest. Glavna srbska armada brani še preostali kos Srbije med reko Sitnico ter albansko in črnogorsko mejo. Hudi boji na jugu okrog Bitolja.

Poročila z ruske fronte si nasprotujejo. Topniški boji na zapadu.

London, 22. nov. — Na Balkanu se nemško-bolgarska armada bliža Prištini od severa in vzhoda, in bitke za to mesto je pričakovati vsak trenotek. Severno od tega mesta do Mitrovice je Kosovo polje, kjer se glavna srbska armada prejkone postavi v zadnji odporni boj, da prepreči svoj pogon na Črnogorsko, kamor se je del njenih čet že zatekel. Nemci poročajo, da jim je prišlo v roke še več ujetnikov in topov po zasedbi Novega pazara. Prodiranje v soseščini Bitolja (Monastira) je ovirano po slabem vremenu in ni verjetno, da so Bolgari znatno napredovali v tamošnjem okrožju.

Nemci v Carigradu.

Berlin, 22. nov. — Danes semkaj dospela zasebna brzojavka poroča, da je prvi oddelek nemških čet dospel v Carigrad, kar je povzročilo tukaj velikansko navdušenje.

Prevoz je bil izvršen prejkone potom orientalne železnice.

Ne smatrajo za verjetno, da se odpošljejo velika vojaška krdela v Carigrad, a tega ne prikrivajo, da odpošlje nemški generalni štab veliko število častnikov, da prevzamejo poveljstvo turških čet pod vrhovnim vodstvom generala von Mackensena.

Nemško vojno poročilo.

Berlin, 22. nov. — Veliki nemški glavni stan je danes izdal o vojskovanju na Balkanu sledeče naznanilo:

"Blizu Sečanice v Iborski dolini je bila srbska zadnja straža odbita.

"Vhod v Labsko dolino na obeh straneh Padnjeva je bil izsiljen.

"Več nego 2,600 mož je bilo ujetih. Uplenili smo 5 topov, 4 strojne puške in mnogo vojnih potrebščin. V novopazarski orožnici smo našli 50 težkih možnarjev in 8 topov starega kalupa.

"Avstro-ogrske čete so pregnale črnogorsko armado iz njenih postojank na severnem slemenu Goleške planine. Nadaljnji spopadi se vrše vzhodno od Gorazca."

Na Kosovem polju.

"Vkljub obupnemu odporu srbskemu," pravi agentura za prekmorske novice, "pritiskajo avstro-nemške in bolgarske čete naprej, da prodro na slavno Kosovo polje.

"Veliki oddelki srbske armade so zdaj popolnoma demoralizirani. V več slučajih je srbsko topništvo streljalo na srbske linije iz ozadja, ko so se začele umikati pod neusmiljenim pritiskom zveznih čet."

Poročila si nasprotujejo.

London, 23. nov. — Poročila o bojevanju na Balkanu si bolj nasprotujejo, nego kdaj prej. Nemška naznanila še poročajo napredovanje in ujetje na tisoče Srbov. Ali iz imen omenjenih mest je razvidno, da Nemci prodirajo le počasi. Poročila iz drugih virov kažejo, da je srbska armada začela ofenzivo proti vzhodu v prizadevi, razdvojiti nemško-bolgarsko linijo v smeri Mitrovice. Rečeno je, da so Srbi odprli pot v Leskovac, kakih 25 milj južno od Niša, ob solunski železnici. Prodiranje Bolgarov proti Bitolju je videti zadržano. Francozi priznavajo poraz po Bolgarih ob reki Rajac.

Avstrijsko vojno poročilo.

Avstro-ogrski vojni glavni stan. (Čez London, 23. nov.) — Armada Gallwitzova je v nedeljo in ponedeljek dovedla nad 12,000 ujetnikov in severno od Prištine bojujoče se Srbe tako daleč odbila, da je danes komaj trinajst milj oddaljena od mesta.

Vzhodno in jugovzhodno od mesta se sovražnik še vedno trdovratno upira Bolgarom.

V Iborski dolini so včeraj proti Mitrovici prodirajoče avstro-ogrske čete naskočile prav močno utrjene sovražne postojanke. Zmaga jim je dala dolino v polno posest.

Srbska zmaga nad Bogari.

Pariz, 23. nov. — Poraz Bolgarov po Srbih v bitki v osrednji Srbiji poroča uradno naznanilo, izdano danes tukaj v srbskem poslanstvu. Pet bolgarskih topov je bilo uplenjenih. Naznanilo se glasi:

"Boji so se vršili zadnje dni ob stari srbo-turški meji. Najvažnejši spopadi so bili zapadno od Velike Plane in gore Zetovac. Porazili smo sovražnika pri zadnji točki in uplenili pet gorskih topov."

(Velika Plana je 25 milj zapadno od Niša in 35 milj severozapadno od Leskovca) v okraju, odkoder so neuradno poročali važno srbsko zmago.)

Mitrovica in Priština zavzeti.

Berlin, 24. nov. — Danes izdano uradno naznanilo vojnega glavnega stana se glasi:

"Mitrovico so zavzele avstro-ogrske čete. Prištino so zavzele nemške čete. Srbi so bili pognani čez reko Sitnico, zapadno od Prištine."

Brzojavka na "Berliner Zeitung" iz Sofije poroča, da je srbski kralj Peter sprejel povabilo črnogorskega kralja Nikolaja, priti v Cetinje in vladati svojo deželo iz črnogorskega glavnega mesta. Poročilo pristavlja, da bodo srbski ministri spremljali kralja Petra iz Soluna.

Avstrijsko vojno poročilo.

Dunaj, 25. nov. — Generalni štab je izdal sledeče naznanilo glede položaja v Srbiji:

"Vzhodno od Foče smo odbili Črnogorce. Jugozapadno od Sitnice smo prekoračili črnogorsko mejo. Prodirajoč čez Mitrovico, je avstro-ogrska kolona dospela v okrožje Vučitrna in južno odondod so nemške in bolgarske čete baš na tem, da prekoračijo Sitnico."

17,000 Srbov ujetih.

Berlin, 25. nov. — Vojni urad je danes izdal sledeče naznanilo:

"Armada pod generalom von Koevessom je ujela kakih 10,000 Srbov in uplenila 19 topov blizu Mitrovice. V Prištinskem močvirju in ob Sitnici je prišlo 7,400 ujetnikov in 6 topov v naše roke."

Z ruskega bojišča.

Petrograd, 23. nov. — Sledeče uradno naznanilo je bilo izdano danes:

"V okrožju Dvine, severno od Sventenskega jezera, smo zavzeli sovražen zakop prve linije. Jugozapadno od Dvinska je sovražnik podjel ofenzivo ob reki in okrog jezer, a je pod našim streljanjem utrpel težke izgube in bil prisiljen k umiku v svojo staro postojanko.

"Na levem bregu srednje reke Styr so naše čete napadle sovražnika zapadno od Kozliničev. Del sovražnih čet je ubežal. Ostanek je bil bajonetiran. Ujeli smo dva častnika in 177 mož ter uplenili eno strojno puško in mnogo pušk in streliva. V Galiciji, na vzhodnem bregu Stripe, se je sovražnikova ofenziva proti Hmjelevki, zapadno od Trembovle, izjalovila vsled našega streljanja."

Nasprotna si poročila.

London, 25. nov. — Z vzhodne bojne fronte poročata Petrograd in Berlin uspehe na severu ob fronti Riga-Dvinsk, predvsem odbitje sovražnih napadov in male pridobitve. Na jugu so baje Rusi pognali oddelek Nemcev v reko Stripo in ga uničili ter odbiti nemške napade drugod. Berlin na kratko naznanja, da je položaj v tem okrožju neizpremenjen.

Z zapadnega bojišča.

London, 22. nov.—Na zapadni fronti se nadaljujejo topniški boji in podkopovanja. Berlinska in pariška poročila kažejo oslabelost pehotnih bojev.

Preprečeni nemški poskusi.

London, 23. nov. — Pariz poroča, da so zavezniki preprečili poskuse nemških topničarjev in polagalcev min, razdejati francoske zakope med reko Aisne in Argonskim gozdom. Nemško uradno naznanilo beleži malo važnih dogodkov, izvzemši zbitje francoskega dvokrovnika po zrakoplovskem boju v Champagni.

Potop turške prevozne ladje.

London, 22. nov. — Potop turške prevozne ladje, ki je imela na krovu 500 vojakov med vožnjo čez Marmarsko morje, je naznanila brzojavka iz Curiha, poslana iz Amsterdama na "Central News". Brzojavka pravi, da je turška ladja zadela ob mino in so skoro vsi na krovu utonili.

Brzojavka iz Rotterdama pravi, da "Koelnische Zeitung" poroča, da so zavezniki pričeli veliko ofenzivno kretanje ob Dardanelah.

Prizadeve za mir.

Washington, D. C., 23. nov.—Henry Ford se je danes osebno obrnil na predsednika z nujno prošnjo, naj pripomore za prireditev velike konference v svrho, pospešiti končanje evropske vojne. Dostavil je, da je božični čas pač najprimernejši čas za uresničenje takega načrta.

"Pripravljen sem, ves denar, kar ga imam, dati v ta namen in tudi v vsakem drugem oziru storiti, kar mi je storiti mogoče," je Ford odgovoril časniškim poročevalcem, ki so se nanj obrnili, ko je zapuščal Belo hišo.

Viljem za mir?

Lndon, 23. nov. — Brzojavka Pall Mall Gazetti iz Berna pravi:

"Brezdvomno utemeljeno je baje poročilo, da bo cesar Viljem javno ponudil mirovne pogoje po predsedniku Wilsonu, kadar cesar slovesno pride v Carigrad."

Nemško časopisje je začelo na prav značilen način govoriti o miru in izražati željo, da se pričnо predlagati mirovni pogoji.

Bodočnost Srbije.

Berlin (brezžično v Sayville), 22. nov. — Bolgarski finančni minister se je mudil nekaj tednov v Berlinu, da pri nekem nemškem bančnem sindikatu pod vodstvom diskonto-družbe izposluje bolgarsko posojilo.

"Lokalanzeiger" pravi, da misli Bolgarija osvojeno srbsko ozemlje obdržati, in da je bojazen Grške pred bolgarskimi posegi v grško last popolnoma odstranjena.

Ne v Californijo.

San Francisco, Cal., 22. nov.—Brezdelniki v deželi so bili danes po državni priselitveni komisiji posvarjeni, naj ne hodijo zdaj za delom v Californijo.

BREZŽIČNO TELEFONIRANJE ČEZ ATLANTSKI OCEAN ZAGOTOVLJENO.

"Najmanjšega dvoma ni, da je brezžično telefoniranje čez Atlantski ocean zagotovljeno v prihodnje," je rekel William Marconi v Londonu. G. Marconi je izrazil globoko zanimanje za novico, da je Washington govoril brezžičnim potom s Honolulu in da se napravlja zveza z Japonijo. Rekel je: "Pred dvema letoma sem rekel, da se v nekaj letih omogoči popolna telefonska brezžična zveza čez Atlantik. Da ni prišla vmes vojna, ki je zaustavila naše poskuse, bi prejkone imeli transatlantsko telefonsko brezžično zvezo že sedaj. London bi govoril po telefonu vsak dan z New Yorkom." Zgornja mapa kaže nedavni razteg v brezžičnem telefonstvu. Skupina mož na fotografiji je pomagala v razvoju brezžičnega telefonstva. Od leve na desno so: Bancroft Gherardi, inžener telefonarne; U. N. Bethell, podpredsednik; F. A. Stevenson, gl. superintendent; T. N. Vail, predsednik; K. W. Waterson, prometni inžener; W. M. Crane, ravnatelj; O. B. Blackwell, inžener; J. I. Waterbury, ravnatelj, in H. P. Charlesworth, inžener, vsi od American Telephone and Telegraph Co., ter H. Christopher od New York Tel. Co.

Dunaj poroča odbitje vseh laških napadov.

Italijani ljuto naskakujejo zakope pri Sv. Mihaelu in Sv. Martinu ter drugod ob Soči.

RIM TROBENTA URADNE LAŽI.

Kranjski pešpolk št. 17 in Dalmatinci se posebno odlikujejo.

Geneva, 21. nov. (Čez Pariz.) — Po poluradnih poročilih iz Ljubljane (?) so goriške obrambne utrdbe po streljanju italijanskega topništva baje skoro razdejane.

Rim, 21. nov. — Italijanske čete so v Soški dolini prodrle znatno dalje, posebno na višinah severozapadno od Gorice, tako poroča danes generalni glavni stan.

Dalmatinci in Kranjci pognali Lahe.

London, 22. nov. — Dunaj naznanja v uradnem vojnem poročilu o bitki pri Gorici da so dalmatinski domobranci in kranjski pešpolk št. 17 izgnali Lahe iz vseh postojank, ki jih je sovražnik zavzel dne 20. nov. v odseku pri Oslavju. Rim pa poroča važne italijanske pridobitve v tem okraju.

Avstrijsko vojno poročilo,

Dunaj, čez London, 22. nov. — Vojni urad je nocoj izdal sledeče poročilo:

"Italijani so nadaljevali svoje brezkoristne napade proti Gorici. Dalmatinski domobranci in kranjski pešpolk št. 17 so zopet osvojili zadnji ostanek postojanke, ki smo jo bili izgubili v okrožju Oslavja.

"Pet italijanskih napadov proti Podgori se je izjalovilo.

"Italijanski oddelki, ki so prodrli v naše linije v odseku Sv. Martina, so bili ponoči zopet izgnani. Samo majhen prednji zakop je ostal v italijanskih rokah. Mali laški oddelki, ki so prekoračili Sočo severno od Gorice, so bili tudi prisiljeni k umiku.

"Italijani so z veliko trdovratnostjo a brez uspeha napadli Col di Lana, očividno v svrho, da opravičijo številna naznanila o svojih uspehih v tem okrožju."

Italijansko vojno poročilo.

Rim, 21. nov., čez Pariz, 22. nov., 3:20 zj. — Vojni urad je danes opisal bojevanje ob avstrijski fronti takole:

"Včerajšnji dan je bil označen po važnem uspehu za naše orožje na fronti ob Soči, zlasti na višinah severozapadno od Gorice. Pričeli smo napad ponoči s številnimi predrtji obširnih zamotov z zobčasto žico. Ob jutrnjem svitu je naša pehota napadla vas Oslavje in višine severovzhodno in jugozapadno od ozemlja, ki leži onostran poti iz Št. Florjana v Gorico.

"Sovražnik se je skrajno trdovratno upiral, a je bil nazadnje pognan nazaj. Bežal je, zapustivši svoje zakope polne mrtvecev. Ujeli smo 459 mož, med njimi mnogo častnikov.

"Na višinah Podgoro in na Kalvariji, južno od Oslavja, so naše čete zavzele dve nadaljnji liniji zakopov in zasedle skoro vso dolžino vrha.

"Na Kraški planoti smo prodirali dalje ob severnem slemenu Gore sv. Mihaela in jugozapadno od Sv. Martina, kjer smo izgnali sovražnika iz zakopa za zakopom in ujeli mnogo mož."

Najkrvavejši boji.

London, 23. nov. — Bojevanje najkrvavejše vrste znači spopad med Avstrijci in Italijani v soseščini Gorice. Bajonetni boji so vsakdanji dogodki. Italijani poročajo odbitje avstrijskih protinapadov in ujetje 202 mož. Švedski vojaški pribočnik z Avstrijci pravi, da je Col di Lana v rokah Franc Jožefovih vojakov.

Uradna laška laž.

Berlin (brezžično v Sayville), 23. nov. — Agentura za prekmorske novice prinaša danes izjavo švedskega polkovnika Ackermanna — oddano dne 21. novembra — o neizpodbijani posesti Col di Lane. Polkovnik je rekel:

"Osebno sem dognal, da je trditev Avstrijcev, da je Col di Lana v njih posesti, resnična. Italijani so bombardirali višino danes."

Avstrijsko uradno naznanilo.

Dunaj, čez London, 25. nov. — Sledeče uradno naznanilo je bilo danes izdano iz vojnega glavnega stana:

"Ljuti boji se vrše v okrožju med ustjem Vipave in Sv. Martinom podnevi in ponoči.

"Severno od Gore sv. Mihaela je sovražnik neprestano napadal z močnimi oddelki. Ponovno so Italijani prodrli v naše postojanke, a so bili vedno izgnani — zadnjikrat po večurnem ponočnem boju — po naših alpinskih polkih, sedmem in sedemindvajsetem.

"Italijanski napadi na Goro sv. Mihaela so se izjalovili. Blizu Sv. Martina je bojevanje valovilo ves dan do poznega večera, ko se je honvedom posrečilo zopet osvojiti in obdržati našo postojanko.

"Goriški mostni branik ter južni del Savonje in Rape je topništvo silno obstreljevalo. Več sovražnih bataljonov, ki so napadli Oslavje, je bilo odbitih."

Posebno zasedanje.

Springfield, Ill., 22. nov. — Danes opoldne je bilo otvorjeno posebno zasedanje državnega zakonodajstva. Zbralo se je komaj sklepčno število članov. V tem pa se ujemajo vsi stari politiki, da se to zasedanje razvije v eno najbolj vročih, kar jih pomni zgodovina države Illinois.

"Nedavno v pravdi Fergusa in drugih proti Russelu in drugim po najvišjem sodišču izrečena razsodba, ki razveljavlja večje število dovolitev 49. generalnega zasedanja zakonodajstva, napravlja posebno zasedanje istega potrebno." S tem utemeljuje guverner Dunne v svoji poslanici sklicanje zakonodajstva v posebno zasedanje.

Veliko število ljudi v državni službi, ki so po mnenju zakonodajstva zaposlenci in ne uradniki, je bilo po razsodbi najvišjega sodišča proglašenih za državne uradnike in na temelju tega odloka se morajo službenine ali plačevanje dovoliti v posebni predlogi za državne uradnike.

Posebno zasedanje utegne trajati od 14 dni do tri mesece.

Jolietske novice.

— Iz Bradley, Ill., se nam je sporočilo, da so Rojenice posetile dne 17. t. m. družino g. L. Sterbentza, kjer so pustile čvrstegea dečka.

— Proda se do sobote 27. novembra: ena kuhinjska peč, ena peč za gretje s trdim premogom in več drugih malih reči — po čisto nizki ceni pri g. Antonu Horwat, 600 N. Chicago st., ker se preseli s svojo trgovino v Chicago, Ill., na 1827 W. 22nd st. (Stanoval pa bo tam na 5118 W. 23rd st., Cicero, Ill.) — Adv.

BODITE PREPRIČANI

kadar ste poslali denar v staro domovino skozi "A. S.", da bo isti prišel zanesljivo in točno v roke prejemnika, in sicer tako sigurno ter brez vsakoršnega odbitka v 20. do 30. dneh, kakor če mu ga bi Vi osebno vročili.

Gostoma slišimo, da pridejo denarji poslani skozi našo družbo, po več dni prej kakor pisma.

Nad stotisoč kron smo že letos poslali, pa še ni bilo pritožbe.

Mi pošiljamo denar po pravi **dnevni ceni denarja,** katera se menja.

V stari domovini izplača denar c. kr. pošta **potom c. k. poštne hranilnice na Dunaju ali v Budimpešti, ali potom Prve Hrvatske Štedionice u Zagrebu.**

Denar nam pošljite po bančnem "Draftu", ki ga dobite v vsaki banki skoro zastonj, poštnem ali ekspres Money Order-om, ali pa v priporočenem pismu kar gotov papirnat denar.

Mi imamo **najboljšo zvezo,** po kateri pride denar **najzanesljivejše** in se izplačuje **najtočneje.**

Mi garantiramo vsako pošiljatev.

Lastniki naše družbe so znani slovenski veljaki in so eden za drugega odgovorni, zato se ni bati nikakoršne neprilike, če pošljete denar skozi naše posredovanje.

* * *

BOŽIČNA DARILA

v staro domovino pošiljajo rojaki in rojakinje najrajše V GOTOVEM DENARJU. Posebno letos bodo božična darila iz Amerike tolikoboljdobrodošla in hvaležneje sprejeta, ker tam vlada pomanjkanje in silna draginja radi vojske.

5 kron pošljemo zdaj za.....$ .78
50 " " " " 7.65

100 KRON ZA $15.15

500 kron pa za.....$75.50

Pri teh cenah je poštnina že vračunana.

Predno pošljete večjo vsoto pišite nam za nižje cene, da Vam prihranimo denar.

Pošiljatve in pisma naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 24. nov. — Prva adventna nedelja je pred nami. V adventnem času nas Cerkev vabi k mizi Gospodovi, da se spodobno pripravimo na rojstvo Odrešenikovo. Božični praznik pade letos na soboto, in prav tako tudi praznik Novega leta.

— Poroke. V naši slovenski cerkvi so bili danes poročeni: G. Josip Mutz z gdčno. Ano Gregoraš; g. Matija Vidmar z gdčno. Katarino Krašovec, in g. Anton Šuklje z gdčno. Mary Prusek. Vsem tem novoporočencem želimo zakonsko srečo na mnogo let!

— G. Anton Horwat, 600 N. Chicago st., znani trgovec, se te dni preseli s svojo družino v Chicago. In tako izgubimo iz svoje srede zopet enega izmed pionirjev naše slovenske naselbine. G. Anton Horwat se je svoje dni vneto udeleževal vseh naših družabnih prireditev in je bil tudi izvršujoč član raznih naših pevskih društev, ki so tekom časa nastala in žal le prehitro zaspala. Njegova gospa je vzgojila več vrlih hčera, od katerih so tri že omožene izven tega mesta. Pred odhodom kličemo g. Antonu Horwatu in njegovi gospe soprogi: Srečno — pa pridite še kaj v Joliet!

— Takozvana Rooseveltova šola na voglu Webster in N. Chicago sts., ki je največje javnošolsko središče v Jolietu, se ima opustiti iz trgovinskih razlogov v petnajstih letih. V tem času bodo šolo podrli. Ta šola namreč zelo ovira razvoj mesta v dotičnem okrožju. Ko bo ta šola podrta, bode odstranjena glavna ovira za gradnjo raznih trgovinskih poslopij ob N. Chicago streetu od Webster streeta dalje v severni smeri. To bo največjega pomena za razvoj naše II. warde. Čim prej odstranijo oviro, ki jo tvori Rooseveltova šola, tem bolje.

— Mraz zadnjih dni je preprečil razširjenje vročinske bolezni in obnovo epidemije, kakršno smo imeli v Jolietu pred tremi leti. Poročali smo, da se je v severozapadnem delu mesta pojavilo pred kratkim več slučajev vročinske bolezni, baje vsled slabe pitne vode iz zasebnih vodnjakov in greznic. Devet slučajev je bilo zglašenih; četveri bolniki se zdravijo v bolnišnici sv. Jožefa in ostali doma pod strogo kvarantino. Nalezljiva bolezen bi se bila skoro gotovo opasno razširila, da ni pritisnil predzadnjo nedeljo mraz, ki je v kali zatrl epidemijo.

— Utonil. Snoči je priplula v Joliet navzdol po reki Desplaines ladjica, ki so bili v nji štirje člani chicaškega policijskega departmenta. Deset minut pred 8. uro je ladjica priplula do jeza ob Jackson streetu in zdrčala doli čez jez. Eden izmed četverih policistov, po imenu Ed McGlynn, je utonil Ladjico so našli pozneje, a McGlynnovega trupla doslej še ne. Ostali trije policisti so bili rešeni. Na mostu še vedno ni nobene svarilne luči.

— Pismo iz stare domovine. G. Jožef Božič, 205 Bridge st., je prejel od svojega brata Antona, topničarja pri c. in kr. trdnjavskem topniškem polku št. 5 sledeče pismo:

"Vranovo brdo, južna Dalmacija, 20. X. 1915. — Dragi mi brat! Dam ti vedeti, da sem zdrav, hvala Bogu, in tako želim tudi tebi in tvoji ženi in otrokom dobro zdravje od večnega Boga. Mi se zdaj vojskujemo že 15 mesecev. Dam ti vedeti, da gre cela Evropa proti nam in proti Nemcu, ali mi smo močni Avstrijci in Nemci. Mi se ne prestrašimo nič, tudi če se vojskujemo še eno leto in dan. Mislili so Rusi in Francozi in Angleži in Taljani, da bojo nas uničili, ali jim se ni posrečilo in tudi zaupam na večnega Boga, da jim se ne bo posrečilo nikdar več, ker so sedaj že na slabšem kakor mi. Italija, ki nas je napala, je mislila, da bo vzela našo domovino Istro, pa ji se ni posrečilo in tudi se ne bo. Italija, ki je nam navestila vojsko, bi bila veliko bolj srečna, da bi bila prišla cegel delat k nam v Istro, kakor je bila učena. Taljani niso dobri za vojsko, Taljani so dobri za blato mešati in za delati cegel, a mi pa smo močni in čvrsti ljudje, ki se nič ne prestrašimo Taljana, in tudi ne velike Rusije. Mi se nič ne prestrašimo naših sovražnikov. Velika Rusija se je morala tudi izmikati pred našo dobro vojsko. Dragi brat, dam ti vedeti, da kamor naši vojaki pridejo in nemški, vsaki naš neprijatelj mora, da se umakne pred našo dobro vojsko. In dam ti vedeti, da Janez Slanetov in Janez Peranov-Jožinov sta mrtva ostala na ruski meji in za druge ti bom drugikrat pisal. Zdaj te srčno pozdravim itd.

Joliet, Ill., 24. nov. — Iz urada društva sv. Martina štev. 80 W. C. U. se naznanja, da so vsi udi tega društva naprošeni, da se prihodnje seje v polnem številu udeležijo, ki se bo vršilo prihodnjo nedeljo, to bo 28. tega meseca. To je zavoljo tega, ker sem dobil opomin od jednotinega predsednika, da mora vsaka podružnica delegate voliti za prihodnjo konvencijo, ki se bo vršila tukaj v Jolietu leta 1916. In so še enkrat vsi udje zgoraj omenjenega društva naprošeni, da se vsi brez izjeme udeležijo te seje. In ostanem z bratskim pozdravom

Joseph Klemenčič, preds.

Joliet, Ill., 23. nov. — Iz urada društva sv. Cirila in Metoda št. 8 K. S. K. J. se s tem naznanja vsem članom navedenega društva živečim v Jolietu, Ill., da se vrši 27. novembra t. l. veselica v Sternovi dvorani v korist društvene blagajne. Obenem se tudi uljudno vabijo vsi Slovenci in Slovenke in Hrvati, posebno pa slovenska društva v Jolietu, da bi se kar največ mogoče udeležili omenjene veselice. V enakem slučaju je tudi naše društvo pripravljeno to prijaznost in naklonjenost povrniti.

Sobratskim pozdravom **Odbor.**

Gilbert, Minn. — Ko se hočem oglasiti, Vas prosim, g. urednik, za malo prostora v našem listu Am. Slov. Veste, g. urednik, eno redko slavnost smo obhajali dne 31. oktobra mi Slovenci v cerkvi sv. Jožefa, namreč blagoslovili smo sv. križev pot. Ob 10. uri se je oglasil s stolpa lin zvon, in takrat se je prikazala slovesna procesija iz žagrada, ker so nosili naši fantje in možje vsako postajo po dva v cerkev pred veliki oltar. In tam ga je domači gospod župnik Alojzij F. Kastigar slovesno blagoslovil. In drugi blagoslov je bil križa nad podobami. Nato je bil kratek govor, potem so pa začeli sv. postaje pripenjati na cerkveno steno. In ko so prvi štacijon postavili, je župnik lepo molil sv. križev pot, in tako naprej do 14. postaje. Tako je bila slavnost ganljiva in lepa, da se je skoro vsako oko orosilo nad trpljenjem, ki ga je Jezus naš Gospod prestal za ves človeški rod. Nato je bilo darovanje in Zahvalna pesem, nato sv. maša. In sedaj v kratkem času bomo tudi dobili nov krstni kamen, ker ga naša župnija še ni imela dosedaj. — Praznik Vseh svetnikov in svetnic božjih smo z velikim veseljem obhajali. Večina vsi smo ta dan praznovali. Polna cerkev je bila ljudi. Na dan Vseh vernih duš smo imeli 3 sv. maše. Veste, g. urednik, križev pot imamo pa že tako lep, da je krasota, ko stopiš v hram božji. Stane pa $6.75 (?). Lepa hvala našim fantom in možem in ženam, Bog nam bo plačnik.— In tudi od nas so rojaki pridno hodili v Eveleth poslušat sv. misijonske pridige. — Uredništvo Ave Maria je že lepe koledarje poslalo med rojake za prihodnje leto 1916. **F. U.**

Manistique, Mich., 19. nov. — G. urednik A. S.! Natisnite par vrst od nas iz Manistique. Z delom bo kmalu tukaj slabo, ker se bosta stric belec in starka zima pri nas naselila za par mesecev; zatorej ne svetujem sem za delom prihajati. — Tukaj je umrla 18. t. m. gospa Ana Sadar rojena Škulj, doma iz Velikih Lašč na Dolenjskem. Tukaj zapušča moža in 3 letno hčerko, 2 sestri in 1 brata, in v New York City brata Alojzija Škulj. Bodi ji lahka tuja zemlja! — Tukaj smo že dobili sneg 14. nov. in je bil tudi vihar, mogoče narava žaluje za pokojno Slovensko Ligo.

Pozdrav vsem Slovencem po širni Ameriki. Listu pa velik napredek.

Večleten naročnik.

Whitney, Pa., 21. nov. — Zopet se približujemo koncu tega leta, in tako bode nastopilo zopet novo leto, kakor vedno. Koliko muke in trpljenja smo prestali v tekočem letu, ne bom opisoval, ker so vsakemu znane. Ali veliko večjo muko in več gorja prenašajo naši bratje v stari domovini, ker se proti krutemu sovražniku noč in dan bojujejo za svojo drago domovino ter svojo zlato grudo. Časopisi pridno prinašajo poročila dan za dnevom, od vsake vojskujoče države. Tukaj v Ameriki živimo narodi od vsake vojskujoče države. Nekaka tesnoba človeka pri srcu obdaja, ko prebiraš več vrst časopisov in ko sprevidiš, da vsaki narod je nekako ponosen na svoje junake in svojo državo. Žal, ravno pri nas Slovencih se dobi nekaj mož (ki so napuhnjeni kot žaba, če jo z nogo dregneš) proti svoji državi, ali kaj bi rekel, proti vsemu, kar je avstrijskega. Tem gospodom so bila po mojem mnenju v Avstriji tla prevroča in zato so jo morali v Ameriko popihati z namenom, da se že o priliki maščujejo nad njo, in tako so tudi storili. Torej ti gospodje so se tukaj v Ameriki v en tabor zbrali ter z vabljivimi in sladkimi besedami tudi nekaj rojakov v svojo zanko ujeli, in tako so torej ustanovili takozvano S. Ligo, kar pa se je pozneje izkazalo, da je bila le figa. Mislili so ti gospodje, da bomo vsi Slovenci v Ameriki na njih lim vsedli ter njim tako pomagali prevročo kašo pihati. Ne boš, Jaka! Zatorej vprašam voditelje ligaške garde: Kedo bode kriv usode, ako zadene katerega ligaša, kar se žali Bog lahko prigodi, da bode imel sitnosti s sodnijsko oblastjo, kadar se povrne v staro domovino? Komu bode pripisovati krivdo, ako ligaša zadene, če je kaj nepremišljenega govoril ali pisal o Avstriji, ko pa je v liginem glasilu čital: postanimo Gubci, proč od gnile trhle Avstrije, ter se priklopiti kaki jugoslovanski državi i. t. d. Kateri slovenski list v Ameriki je bil, ki je pisal v svojem umazanem glasilu: "Nikar domov!" in še dostavil: "Na tem zborovanju se bo predložilo v odobrenje resolucijo, ki se glasi: Obračamo pozornost vseh naših slovanskih bratov iz Avstro-Ogrske na to, naj ne sledijo nikakim poveljem avstro-ogrskih konzulatov glede poklicanja pod zastave. Zastopniki newyorških slovanskih listov bodo smatrali vsacega kot izdajalca slovanske misli, ki bo iz strahu in brez vednosti sledil omenjenim poveljem, da se bojuje proti našim lastnim bratom. Vse te in temu enake članke je prinašal newyorški dnevnik na 82 Cortland cesti, ter tako narod vzbujal k razdružitvi Avstrije. Omenjeni list nam je tudi na dolgo in široko opisal Srbijo, ter njeno zaščitnico Rusijo. Ker pa le zadosti uspeha ni bilo, je prevzel nalogo dr. Goričar, poročevalec "Velika Rusija, bodočnost Slovanov." Vse te nakane pa so se izjalovile, ker so nam avstrijskim Slovencem srbske razmere, kakor tudi ruska knuta dobro znane. Kar pa je tudi, da avstrijskega Slovenca ne omami z vsako izmišljotino, da bi postal Gubec ali izdajalec. Zatorej gospodje ligaške garde, na nas se ni treba nič zanašati, kakor se tudi mi ne bomo na Vas. Mi se zanašamo, in se tudi lahko zanesemo na gospode, ki so v stari domovini, ker če bode kaj za dobiti, ne bodo rok križem držali, in če bodo delo započeli, ga bodo tudi izvršili, ker so gospodje na tem mestu. Kar pa boste Vi gospodje v New Yorku, Londonu in Parizu skuhali, boste lahko pojedli sami, zatorej dober tek želim. Ker pa že dobro vem, da me boste imenovali avstrijsko-nemškega in turškega patrijota, pa naj bom, in zraven Vam opišem še moj dom:

Tam kjer Sava valove svoje skriva,
Ali v njo se lena Krka zliva,
Ali griči so in lepa je ravnina,
Ali trsek naš nam sladkega da vina,
Zato da smo veselega srca —
Tam je avstrijski—patrijot doma.

Pozdrav rojakom po širni Ameriki pošilja ter vsem najlepše želi **Kdo.**

VOJNEMU VITEZU.

(Mihael Dragoš, Leadville, Colo.)

Strašna vojska, grozni boj!
Kdo prijatlil se bo s teboj,
Vojni vitez, ali noriš?
Grozno ljudi ti moriš!
Če solze žen te bi obdale,
iz sveta te bi oprale!
Če bi slišal otročji jok!
Velike bede si ti vzrok!
oče, mati se priklanjajo,
v nebo gledajo in te kolnejo...
Položi meč tje na stran
in vrni se domov skesan!
Ne mori sveta kar naprej,
umrlo ga je dosti dozdej!
Dokler on njivo je oral,
je lahko otrokom kruha dal.
Zdaj v očetovi roki puška poka,
otrok doma lačen joka;
na njivi raste trn, osat,
otroči trpe strašen glad...

SLIKE IN ČRTICE Z BOJIŠČ.

(Iz "Domoljuba".)

Skromna želja.

Luka Prezelj, 18letni infanterist 17. pp., vojna pošta 32, nam je sporočil to-le skromno prošnjo, ki je ne smemo odreči: "Vljudno Vas prosim, natisnite v "Domoljuba", da sem zdrav in da se mi še dobro godi, hvala Bogu! Srčno pozdravim Vas in domačine!" — Mi pa pristavimo: Zdrav bodi, dragi Luka, še zanaprej, in Bog naj Te ohrani!

Srčne pozdrave vsem Slovencem

v domovini pošiljajo topničarji pri 30.5 cm možnarjih:

Pavel Skerl z Viča, Anton Masten iz Vojščice, Franc Turšič iz Bezuljaka, Štefan Urdih s Krasa, Ivan Milih iz Gorice, Alojzij Fabjan s Krasa, Jožef Levstek iz Dobrepolja, Jožef Prunk (!) — Arbov, Martin Kunst iz Vidma, Mihael Kramar, Ivan Jager, Albin Juvan, Andrej Svetličič, Janez Žagar, Jožef Uhelj, Jožef Močnik, Jožef Strukelj, Jožef Sinčič. — Živela Avstrija!

Slutnja.

Vojak Luka Sadjak naznanja domačim smrt svojega tovariša:

Bojišče, 5. sept. 1915.

Dragi domači! Pošiljam Vam srčne pozdrave z daljnih bojnih poljan. Pisal bi Vam raje kaj veselega, a žal, da Vam moram sporočiti bolestno novico: Zadet od sovražne krogle je padel in umrl na bojišču Andrej Piko iz Vidernjevasi (Koroško). Bila sva dobra prijatelja. Če je le mogel, je prišel k meni, da sva se kaj pogovorila. Ko sva se pred par dnevi pomenkovala, mi reče kakor v neki slutnji: "Ti, bodi tako dober in piši takoj mojim domov, če bi jaz padel, ali če bi bil močno ranjen." — "Menda se to ne zgodi," sem mu rekel. Toda odgovori mi: "Vedeti se ne more."

Tako torej izpolnjujem, kar sem obljubil. Padel je v noči od 2. do 3. septembra. Ker smo v noči šli naprej, ga jaz nisem videl; povedal mi je pa sanitejec, da je mrtev. Dal mi je tudi knjižico, v kateri je bil spisan testament, ki ga Vam tudi pošiljam.

Rešen je vseh bridkosti. Počival bo sladko in mirno, četudi v daljni tujini. Vi pa ne žalujte prehudo. Zgodila se je božja volja!

"Molili smo pa tako, kot še nikdar v svojem življenju ne..."

Janez Rataj piše svoji sestri iz bojev proti Italijanom:

Pozdravljam vse in Vam hočem kratko opisati svoje trpljenje... V boj smo šli najprvo na binkoštno nedeljo. V. smo se bili osem dni. Od nas ni bil nihče ne ranjen, ne mrtev. Samo do kolena smo v vodi stali; tam sem se prehladil, tako da nisem mogel hoditi. Potem so nas prestavili v Š. in od tam v strelske jarke nad T., kjer smo čakali 4 dni. Bojev ni bilo, samo to je bilo hudo, ker jesti nismo dobili. V dveh dneh smo dobili po en polič vina; potem pa, kaj smo hoteli? Ali ga jesti ali piti? Nato smo odrinili k Sv. Martinu. Tam smo bili osem dni v težkem boju; tako da nise mmislil, če bom še odnesel zdravo kožo. Na Sv. Petra in Pavla se je začelo in se je vleklo neprestano osem dni. Neprenehoma so padale granate na naše jarke. Rudolfa Bukovec iz Loke je zasulo; bil je zakopan od šestih zjutraj do dveh popoldne. Padlo je deset granat okrog njega. Jaz sem ravno ven skočil iz jarka, ko je padla ena granata spredaj, ena zadaj. Zadnja je eksplodirala, prednja pa ne. Varoval me je sam angel varuh, da me ni ubilo. Samo dim me je malo osmodil. To je bilo 4. julija, ravno na nedeljo. Ko bi ne bili imeli tako dobrega četovodjo, bi ne bilo nobenega izmed našega oddelka živega. Naš četovodja je doma na Jesenicah; piše se Olifčič. Skrbi pa za nas, kakor oče. Precej, ko smo prišli na fronto, je poskrbel, da smo si napravili varna skrivališča. Skopali smo v zemljo in v kamen 3 do 4 metre globoke jame; povrhu smo pokrili z debelimi tramovi, na vse to smo navalili skal en meter na debelo. Cel voj je imel prostora notri. Na vrh so udarile tri granate, pa ni bil nobeden ranjen, čeravno so se tiste skale zdrobile v pesek. Molili smo pa tako, kot še nikdar v svojem življenju ne. To je bilo gori nad G... Velike klade so se razpršile tako kot mrva na travniku s tako silo so vsipali italijanski topovi peklenski ogenj na nas. Naši topničarji so bili vsi pobegnili, topove so pa kar pustili, samo zapahe so proč vzeli. Tako smo morali odbijati mi sovražno artiljerijo in infanterijo.

Pri drugi priložnosti sta nas napadla dva frišna laška polka; nas je bilo en bataljon in še ti smo bili slabi, pa smo jih vseeno dobro našeškali. Naših je bilo vseh skupaj ranjenih in mrtvih 53. Kajne, to je čudno, skoraj neverjetno, pa je le res. Italijani so ali nazaj, da se je kar kadilo. Imeli so cele kope mrtvih.

Sedaj, ko je prišla sem nova motorna baterija, jo je Italijan takoj pobrisal. — Sovražnih zrakoplovov je tudi veliko. Do sedaj je izbila naša artiljerija 7 zrakoplovov, da sem jih sam videl.

Ta nesrečni Kras sem prehodil do najmanjše vasice. Tu je bila grozna vročina. Zdaj gremo pa na K. Hvala Bogu, da gremo vendar enkrat s tega Krasa! Ako padem, me bodo imeli vsaj kam pokopati, da ne bodo mojih kosti psi in vrani trgali.

Če bom ubit ali pa močno ranjen, bo Vam že pisal sanitejec Kristjan Črnigoj; je prav dober fant. Denar bo dal za maše, kar ga imam; nekaj ga bo pa imel sam za trud. Sem mu dovolil. Dne 14. julija smo bili pri sv. maši. Bila je na prostem med vinogradi. Prišel je nas zahvalit sam general, ker smo se dobro držali v težavnem boju. Sedaj smo v vasi M. Tu se nam prav dobro godi. Pozdravljam Vas vse, domačega g. župnika in tudi farmane vse.

Najmanjša knjiga na svetu

je gotovo tista, ki je izšla svoječasno v založništvu bratov Salmin v Padovi. Knjiga ni večja kot nohet na lepi ženski roki; dolga je 10, a široka 6 milimetrov. Vsebina je pismo, ki ga je pisal leta 1615 Galileo Galilei Kristini Lotarinški. Knjiga obsega 295 strani, vsaka stran ima 9 vrst in 95 do 190 črk. Tisk je tako lep in jasen, da se more čitati s prostim očesom brez povekšalnega stekla.

Nenavaden vzrok blaznosti.

Velika srečka kodanjske loterije je povzročila dve nesreči. — Dve četrtinski srečki sta zadela brzojavni uradnik v Frederiku ob nemški meji in kmetovalec iz mestne okolice. Uradnik, ki je imel ravno službo pri brzojavu in je prvi sprejel poročilo, da je zadel, je tekel hitro domov. Bil je tako razburjen, da so ga morali prenesti v bolnišnico, kjer je kmalu umrl. Kmetovalec je pa zblaznel, ko je izvedel, da je zadel in so ga prepeljali v blaznico.

Emancipacija žen v Kini in na Japonskem

napreduje tako naglo, da se celo japonska vlada čuti obvezano, to malo zadrževati. V Kini se gode sploh premene, katere prekašajo po svojem pomenu za svetovno gospodarstvo vse dosedanje revolucije, kar jih pozna zgodovina človeštva. Ogromni ta narod, ki šteje več duš nego cela Evropa skupaj, sprejema zapadno civilizacijo in se snuje popolnoma po evropejsko. Kineškim ženam se ne jemlje več prostost in se jim ne stiskajo noge v premajhne čevljčke, ampak se jim pušča prirodno rast kakor v Evropi. Japonke so že tako poevropejčene, da zahtevajo že svoje politične pravice. Vlada je pa izdala naredbo, s katero ženam prepoveduje vmešavanje v politična vprašanja.

Romantičen roparski dogodek na Ogrskem.

Na Ogrskem se je pripetil sledeči dogodek: Prišel je v gozdarsko hišo, ko je bila mlada gozdarjeva hči sama doma, nek tujec z vrečo na rami ter prosil deklico za prenočišče. Ko mu je deklica to odrekla, jo je prosil, da sme pustiti vrečo v stanovanju, kar je ona dovolila. Komaj se je tujec oddaljil, zapazi deklica, da se v vreči nekaj giblje. Hitro zagrabi na steni visečo puško in odda z njo en strel v vrečo. Takoj so prihiteli drugi ljudje in ko so prišli tudi orožniki, so vrečo odprli, iz katere je zlezel težko ranjen mož, ki je kmalu nato umrl. Pri mrtvecu so našli signalno piščalko. Ko je dal en orožnik znamenje z njo, so takoj planili iz bližnjega gozda trije roparji, ki so hitro jeli streljati. Orožniki so s streli odgovorili ter vse tri težko ranili. Vsi trije se bore s smrtjo.

Chi. Tel.: Office 658, Res. 1441R
Uradne ure:
9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.
Ob nedeljah od 10. do 12.
Dr. S. Gasparovich
Dentist :: Zobozdravnik
Joliet National Bank Building
4th Floor, Room 405.
JOLIET, :-: ILLINOIS.

CHARLES D. DIBELL
ADVOKAT—LAWYER
Soba 503 Woodruff Bldg., Joliet
:CHICAGO PHONE 245:
Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.
Govorimo slovenski jezik.
Kolektujem in tirjam vsako vrstne dolgove. Ali pa se oglasite pri
M. J. TERDICH, 1106 Chicago St.

Kašelj in hripavost
prideta z mrzlim vremenom, ter jih je težko odpraviti. Njihovo zdravljenje zahteva hitre pomoči in rabo kakega zanesljivega zdravila.
SEVERA'S Balsam for Lungs
(Severov Balzam za Pljuča) se rabi pri zdravljenju prehlada, kašlja, hripavosti, vnetja sapnika in oslovskega kašlja že preteklih pet in trideset let. Je zelo izborni tešilni pripravek. Njegovo rabo priporočamo vsim — mladim in starim, otrokom in odraslim. Cena 25 in 50 centov.
"Imel sem hudi kašelj," piše g. Frank Vacha, iz Elk River, Minn., "ter sem kupil steklenico Severovega Balzama za Pljuča in predno sem ga porabil celo steklenico, je kašelj popolnoma izginil. Jaz sem 63 let star ter se zdravega počutim."
Kupite SEVEROVE PRIPRAVKE od vašega lekarnarja.
Zavrnite nadomestitve. Ako vas lekarnar ne more založiti, naročite jih od nas.
ZAPEKA, medla glavobol, omotica, jetrne pritožbe, zlatenica in žolčnica se vdajo zdravljenju, ako se rabijo kakor navedeno v navodilu
SEVERA'S Liver Pills
(Severove Jetrne Kroglljice). Cena 25c.
W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Iz malega raste veliko!
Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po
3%—tri od sto—3%
na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.
Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital in rezervni sklad $400,000.00.
ROBT. T. KELLY, predsednik
CHAS. G. PEARCE, kasir

SLAVNOZNANI
SLOVENSKI POP
proti žeji - najbolje sredstvo.
Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.
Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.
BELO PIVO
To so naši domači čisti priđelki, koje izdeluje domača tvrdka.
Joliet Slovenic Bottling Co.
913 N. Scott St. Joliet, Ill.
Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Frančiškani v vojni. Slovenska frančiškanska pokrajina je dala domovini 5 vojni kuratov in 52 fratrov vojakov. Izmed teh je, kolikor je dosedaj znano, 1 padel, 1 umrl na legarju, 6 jih je bilo ranjenih, 4 pa se nahajajo v ruskem ujetništvu.

— Odlikovan kurat. Duhovski zaslužni križec 2. razreda na belordečem traku je dobil rezervni vojaški kurat 26. domobranskega pešpolka Josip Pintar.

— Imenovanje. Postojnskega dekana Matijo Erzarja je imenoval cesar za kanonika kolegijatnega kapitelja v Novem mestu.

— Odlikovani slovenski častniki. Red železne krone 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil major 64. pešpolka Ignacij Aleš. — Signum laudis so dobili: rezervni poročnik bos.-herceg. bataljona 3-2 Anton Mihevc, črnovojniški poročnik 33. topničarske baterije Feliks Drobnjak in poročnik 17. baterije 30.5 cm možnarjev Josip Cigoj. — Zlato hrabrostno svetinjo je dobil rezervni poročnik 53. pešpolka Štefan Uršič. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda je dobil poročnik Ernest Bratkovič. — Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: nadporočnik-računovodja 7. top ničarskega polka Teodor Tavčar, rezervni vojaški oficijal pri 25. divizijski pekarni Karol Sežun in rezervni podživinozdravnik 2 havbične divizije Fran Dvornik. — Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo sta dobila podpolkovnik 91. pešpolka Jos. Kremžar in rezervni nadporočnik 4. trdnjavskega artilerijskega bataljona Lavoslav Cvetnič. — Signum laudis so dobili: stotnik brzojavnega polka Pokorn, rezervni nadporočnik 8. artilerijskega polka Danilo Rakuš, rezervni asistenčni zdravnik 49. pešpolka dr. Ivan Polajnar in stotnik 10. saperskega bataljona Oton Pleban. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil sanitetni praporščak 102. pešpolka Martin Ogorevec.—Signum laudis sta dobila: nadporočnik pri železniško-varstveni stotniji dr. Matevž Jenčar in črnovojniški nadporočnik pri poljski bolnišnici 1-13 dr. Emil Gorišek.

— O Ljubljani pišejo poročevalcu lista "Zeit": "Sediš v Tivoliju, piješ kavo, gledaš na jesensko pormenelo listje dreves v parku in slišiš, ako je veter ugoden, od Soče sem čisto jasno udare topov. Matere sede nekoliko nališpane poleg svojih prijateljic; nobenega govora o kaki nevarnosti ali razburjenju, kajti Soča je veliko dni hoda daleč in Italijani itak ne pridejo niti koraka naprej. Toda ako je veter ugoden, more mati pri nedeljski kavi v Tivoliju slišati strel, ki je bil namenjen njenemu sinu ob Soči."

— Iz ruskega ujetništva je pisal nadporočnik 53. pešpolka Drago Mikuž, uradnik Ljubljanske kreditne banke. Živi v Bjelgorodu v kurski guberniji zaeno z dr. Adolfom Salbergerjem iz Tržiča na Gorenjskem.

— Vojna poroka. Dne 14. okt. se je v Radečah poročil c. kr. nadstražnik Mihael Brezigar z gdč. Oreškovič, dne 15 oktobra pa je odšel na italijansko bojišče.

— Padel je na severnem bojišču finančni uslužbenec Leopold Erjavec kot nadomestni rezervist 17. pešpolka.

— Iz ruskega ujetništva se je oglasil Fran Černivec iz Ljubljane, Poljanska cesta. Piše svojim starišem, da se nahaja pri nekem kmetu v Voroneški guberniji, kjer se mu razmeroma dobro godi. Preje je bil interniran v Skobelevu v Aziji. Oglasil se ni že od lanskega oktobra, in so ga vsi mnenli že za mrtvega.

— Odlikovan častnik. Poročnik Jaroslav Šotola iz Idrije je stal od začetka vojne z Italijo na Dobrdobski planoti, kjer je bil tudi ranjen. Za izkazano hrabrost mu je bil podeljen Signum laudis.

— Navijanje cen. Neki I. Š. iz P. piše "Kmetovalcu" sledeče: Pri nas se prodajajo 6- do 8 tedenski plemenski pujski po 3 K za kg žive teže in se nam preti, da bomo kaznovani zaradi navijanja cen, ker je maksimalna cena za prašiče le 1 K 80 v. Vprašam topleji, če je to mogoče, saj so cene za plemenske pujske že odnekdaj drugačne kakor za druge prašiče? Uredništvo na to odgovarja: Od deželne vlade določene maksimalne cene veljajo le za klavno živino in nikakor ne tudi za plemenske živali, ki se prav gotovo ne tičejo ravnokar odstavljenih plemenskih pujskov. Cena 3 K. za kg žive teže takih pujskov je primerna in noben sodnik ne more v njej najti prestopek navijanja cen.

—Sodnije kaznujejo zaradi navijanja cen samo takrat, ako je cena višja kakor cena, ki nastane, ako si kdo zaračuni pridelovalne stroške in zmeren dobiček. Kakor že v navadnih časih, tako je posebno sedaj naloga vsakega kmeta, da si na podlagi zapiskov natančno izračuni pridelovalne stroške. Pred sodnijo je vsak drug zagovor, kakor da dokaže svoje pridelovalne stroške ter skromen dobiček, brez uspeha.

— Veselo svidenje na bojnem polju. Brata Ivan in Jožko Hercog iz Ljubljane sta bila takoj začetkom mobilizacije vpoklicana pod zastave. Joško je odšel s prvimi krdeli v Karpate in dvakrat prehodil celo Galicijo ter med tem časom postal pri brzojavnem polku narednik, Ivan pa je kot topničarski poddesetnik ostal v Ljubljani, a kasneje je i on odrinil na bojišče. Trinajst mesecev se nista videla. Te dni so dobili njuni stariši dopisnico, s katero jim sinova naznanjata, da sta se po trinajstih mesecih na italijanskem bojišču veselo sešla in le želita ter pričakujeta, da bi se že kmalu vsi skupaj zopet zdravi in veseli videli. Pozdravljata, pravita, po trinajstih mesecih, pri mizi skupaj sedeč, vse znance.

— Odlikovanje. Četovodja Fran Zajec, domobranskega polka štev. 27, je pri Budy pri prodiranju v ljutem sovražnem ognju spravil ranjenega nadporočnika Nikolaja Hvaliča, honvedskega infanterijskega polka št. 14, v družbi s korporalom Romanom Trevom za vojno črto in ga je tam obvezal. Ko je prišla sanitetna patrulja, se je vrnil Zajec takoj zopet v svojo rojno črto. Težko ranjen je moral oditi iz fronte. Dobil je srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda.

— Vojaška poroka. Poročil se je v Črnomlju iz Galicije došli Karol Požun, orožniški stražmojster v Črnomlju, z gdč. Ano Kramarič iz Črnomlja. Bil je od začetka vojne v bojni črti ter se srečno vrnil v Črnomelj na dopust, da sprejme svojo zaročenko in odide zopet na fronto.

— V vojaške namene. Iz Metlike. Tukajšnje županstvo je tu po mestu nakupilo, deloma zastonj dobilo mnogo vreč v vojaške namene. V brambne vrečice za vojake so prenaredili brezplačno iz teh vreč okoli 300 komadov nekatere gospe in gospice. Brezdvomno bo to priprosto sredstvo obvarovalo marsikaterega bojevnika ran ali celo smrti.

— Kolera. Iz Metlike poročajo: V vaseh Kamenje in Bubnjarci na desnem bregu Kolke, na Hrvatskem, eno in pol ure od Metlike, se je pojavila kolera. Izmed 17 bolnikov jih je 7 umrlo. Zoper razširjenje te bolezni so se odredili strogi ukazi.

— Ajda uničena. Vsled slane, ki je padla dne 22. septembra, je vsa ajda v Beli Krajini uničena. Škoda je velikanska.

— Najvišje pohvalno priznanje z dekretom je izreklo c. in kr. 5. armadno poveljstvo južnozapadne fronte narednikoma c. kr. domobranskega pešpolka št. 27 Vladimirju Štamcarju in Alojziju Slanovcu ter enoletnemu prostovoljcu narednik-medicincu Ludoviku Zalarju.

— Iz ruskega ujetništva se je oglasil Lander Mlinar iz Žirov. Piše, da je v Muščinu pri Kijevu. Tamkaj je s svojimi tovariši od 15. avgusta. Znance naprosa, naj obveste stariše in sorodnike, da so ž njim vred ondi: Franc Vidmar, posestnik, Spodnja Idrija; Franc Božič, Idrija; Adolf Pavčič iz Šebrelje; Karol Širk iz Biljane pri Gorici. Pravi, da ti pripravljajo drva v gozdu, on pa da šiva čevlje, kakor jih je doma. Nadeja se, da ne bodo dolgo tam, ker mislijo drugod prezimiti.

— Črnovojnik se je ponesrečil. Pri kilometru 16.8, blizu Kranjske gore, se je ponesrečil črnovojnik Josip Winkelbauer. Povozil ga je vlak in smrtno ranil.

— Požar. V hlevu Frančiške Smrdelove v Kalu pri Postojni je izbruhnil požar, ker je voznik Josip Kogut neprevidno ravnal z vžigalicami. Ker je pihal močan veter, se je ogenj razširil hitro na gospodarsko poslopje in hišo Ivana Morelja ter je zgorelo vse s poljskim orodjem vred; zgoreli so tudi trije konji in štirje prašiči. Škode je 8700 K, zavarovana svota 5600 K. Gasili so domačini, ognjegasci iz Št. Petra in vojaki.

— Morilca orožnikov. Žandarmerija je dognala identiteto obeh zločincev, ki sta 9. oktobra napadla orožniško patruljo pri Radečah in enega orožnika ustrelila, drugega pa težko ranila. Oba sta znana lopova; prvi je 30letni Ivan Štrukelj iz Št. Ruperta pri Mokronogu, drugi je 26letni Martin Zupet iz Bučke. Dne 17. okt. je orožniška patrulja izsledila Zupeta pri nekem sorodniku v občini Bučka. Posrečilo se mu je v temi uiti. Orožniki so sicer streljali za njim in ga tudi zadeli, toda rana očividno ni bila težka. Njegovega sorodnika so orožniki odgnali v zapore. Dne 21. okt. so orožniki pri Trebelnem blizu Mokronoga izsledili Štruklja. Tudi ta je skušal uiti, toda zadet od več strelov, se je zgrudil in prepeljali so ga v Ljubljano, kjer pride, čim ozdravi, pred vojaško sodišče.

— Prijeta tatica. V Kamniku so aretirali na semnju 15. okt. 53letno Marijo Podpečnik, ki je ukradla neki kramarici par ženskih čevljev. V njenem stanovanju so našli več vreč, katere je gotovo pokradla na sejmih; vredne so okoli 170 K. Podpečnikovo so izročili sodišču.

— Lov na cigana. Pri Sostrem je bežal neki cigan, ko je zagledal orožnika, kar je mogel čez polje proti Zalogu. Dva vojaka sta mu hotela prestriči pot, ali oni cgan je zavil v stran in tekel proti Ljubljanici. Orožnik je hitel za njim v družbi par mladeničev. Ko je cigan videl, da ne more uiti, je skočil v Ljubljanico in jo preplaval. Ali na drugi strani so ga prijeli in izročili orožniku. Cigan pravi, da se imenuje Andrej Huber, star 31 let, rojen v Monakovem in da je godec. Izročili so ga sodišču.

— Okradel je svojega tovariša v neki gostilni v Ribnici neki Fran Zakotnik. Vzel mu je zavitek s 106 kronami. Tovariš, ki se imenuje Josip Jager, se je peljal potem z Zakotnikom v Ljubljano, ne da bi kaj omenil tatvino. V Ljubljani sta šla na Dolenjski cesti v neko gostilno, tam pa je prijel Zakotnika in ga dal aretirati. Pri njem niso našli sicer ničesar, pač pa na dvorišču zavitih 84 K, zavitek je spoznal Jager za svojega.

— Smrtna kosa. Umrl je dne 20. oktobra v hiralnici v Ljubljani vpokojeni nadučitelj Štefan Tomšič po dolgotrajni in mučni bolezni. Služboval je nazadnje v Ribnici. Znan je bil kot izvrsten in skrajno vesten učitelj. — Umrla je po težkem, daljšem bolehanju v najlepši starosti 28 let Josipina Šaplja, rojena Šusteršič, soproga ravnatelja mestnega pogrebnega zavoda v Ljubljani.

— Izpremememba imena poštnega urada Spodnja Šiška. Dosedanje nazivanje poštnega urada "Spodnja Šiška" se je izpremenilo v "Ljubljana 7".

— Gledališka vest. Boleslav Jožef Peček, bivši član deželnega gledališča v Ljubljani, je angažiran za hrvatsko gledališče v Osijeku v Slavoniji.

— Umrla je v Ljubljani gospica Zmagoslava Masle na cesti na Rožnik št. 41, v starosti 27 let.

— Premeščen je notar Viktor Poznik iz Senožeč v Lož.

— Poročil se je v Ljubljani Janko Vrančič, magistratni koncipist, z gdč. Nito Josinovo, hčerko kontrolorja pri c. k. finančni deželni blagajni, Em. Josina.

— Streljanje na lovu. Za Kranjsko svoj čas izdana prepoved streljanja se je, v kolikor gre za izvrševanje lova, preklicala za politične okraje Kočevje, Krško, Litija, Novo mesto in Črnomelj. Za vse druge politične okraje ostane prepoved streljanja v celem obsegu v veljavi.

ŠTAJARSKO

— Pravice Slovencev. Mariborska "Straža" je dne 18. oktobra objavila članek, v katerem pravi, da ponovno sliši celo od slovenskih rodoljubov obupno razmotrivanje o bodočem položaju slovenskega naroda. V nadaljnem razmotrivanju pravi, da "vsak narod mora priti do končne zmage, če je zdrav. Slovensko-hrvatski narod pa ima toliko žilavosti v sebi, da se nam ni treba bati pogina. Prestali smo že hujše čase, kakor je sedanja svetovna vojna. Svoje izvajanje podpre s temle: "Prepričani smo, da se nam Slovencem in Hrvatom morajo podeliti vse tiste pravice v državi, kakor jih dobijo drugi narodi, že za plačilo neustrašenega, vzglednega, junaškega bojevanja naših slovenskih junakov in za plačilo požrtvovalnosti, trpljenja, globoke udanosti slovenskega prebivalstva, ki podpira doma vse ukrepe cele uprave z občudovanja vrednim prizadevanjem. Mogočna Nemčija je že sedaj med vojno pokazala, kako zna ceniti Poljake; dala jim je mnogo jezikovnih pravic, katerih poprej niso nikdar dobili! Tem bolj pa se smemo zanašati Slovenci in Hrvati, da nam bodo v Avstriji podeljene vse pravice, katere potrebujemo v lastni razvoj in napredek. Država tudi uvideva, da bode Avstrija tem mogočnejša, čim bolj ojačeni bodo na jugu Slovenci in Hrvatje, ki so nad vse zanesljiv element skupne države in slavne habsburške dinastije."

— Obsojen je bil zaradi navijanja cen trgovec Peter Primožič v Sv. Barbori v Halozah na 100 K denarne globe. — Zaradi navijanja cen je bil obsojen trgovec Iglitsch na Bregu pri Ptuju na 3000 kron globe.

— Ponesrečena velika goljufija. Neki Gottfried Goetzelmann iz Gradca se je v imenu grofice Littiz-Bubna pogodil z grofico Ido Neuhaus za grad in posestvo Weixelsteten pri Vojniku za kupnino 400,000 K. Grofica Neuhaus si je pa pridržala lastninsko pravico vse dotlej, dokler kupnina ni popolnoma plačana. Kmalu nato sta se javila lesna trgovca Skaza in Woellan, češ, da bosta začela sekati les v velikem grajskem gozdu, ki sta ga kupila od Goetzelmanna. Ker grofica še ni dobila nobene kupnine, je sekanje prepovedala. Prišlo je na dan, da si je hotel Goetzelmann na ta način preskrbeti denar; grofica Littiz-Bubna je čisto obubožana plemkinja na Dunaju in še ni dognano, če je bila z Goetzelmannom sporazumljena.

— Odlikovanje. Iz Celja poročajo: Odlikovan je bil z vojaškim zaslužnim križcem III. razreda z vojno dekoracijo stotnik 87. pešpolka Karel Cvitkovič. — Z veliko srebrno kolajno je odlikovan korporal 87. pešpolka Rudolf Dečman, sin uradnika pri celjskem okrajnem glavarstvu Rudolfa Dečmana.

— V vojnem ujetništvu. Iz Prihove poročajo: V italijanskem ujetništvu na Sicjliii se nahaja Janez Kolar iz Spod. Grušovja. Nekaj časa je bil v Cremoni. — V Jekaterinoslavu na Ruskem je ujet Fr. Doberšek.

— Gromenje topov z italijanskega bojišča se je zadnje dni razločno slišalo v Mariboru in okolici.

— Odlikovanje. Titularni stražmojster Janez Reisman, sin mariborskega mesarja, je bil radi hrabrega zadržanja pred sovražnikom odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne kolajne.

— Odlikovanje. Srebrno hrabrostno svetinjo je dobil Leopold Grušovnik, topničar pri 9. topničarskem polku, doma od Sv. Florijana pri Doliču.

—Ranjen. Iz Zibike poročajo: Tukajšnji rojak Fran Ferme, ki se je bojeval dosedaj na južnem bojišču, se sedaj nahaja v Ljubljani v bolnišnici.

— Umrl je v Ajdovščini na griži vojak in framski rojak Jožef Turner, sin rajnega Mihaela Turnerja, posestnika v Framu, ter nečak dr. Pavla Turnerja.

— Umrl je dne 2. oktobra zjutraj Matija Zorec iz Desnjaka pri Ljutomeru. Rajni ima v vojni sina in tri brate.

KOROŠKO.

— Odlikovani Slovenci pri 7. pešpolku. Zlato hrabrostno svetinjo je dobil korporal Tomaž Stranik. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil za neustrašeno postopanje pred sovražnikom šofer Ivan Petelin. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: korporal Martin Mak, poddesetnik Fran Mikič ter infanteristi Ivan Zupan, Šimen Močnik, Anton Ogris in Jurij Vedenik.

— Padel je na severnem bojišču vsled dobljene težke rane v trebuh Janez Markovic, doma iz Marije na Zili.

— Žalosten pogreb. Vrlo Ringarjevo družino v Žabnicah je zadela bridka usoda. Gospodar Janez Kravina se je moral kot begunec preseliti v Breže s svojo družino. Prepustiti toli ljubljeno domačo grudo tuji, negotovi usodi: to je tega izvrstnega gospodarja tako bolelo, da je začel hirati in bolehati. Mučila ga je srčna hiba in živci so mu bili včasih tako razdraženi, da je videl povsod strahove in preganjalce. Prepeljalo se ga je za nekaj časa v opazovalnico v Celovec, kjer mu je nekoliko odleglo. A nakrat so se mu vnela pljuča in 15. okt. ponoči je preminul. Pogreb se je vršil 17. okt. na mestnem pokopališču; zbralo se je bilo okrog 30. Žabničanov, da mu dajo zadnje slovo. Hudo je bilo rojakom, ko so stali v tujini, pregnani z domače grude, ob grobu enega najboljših in izkušenih gospodarjev iz Žabnic. Pokojni je bil vrl Slovenec. Tem hujše pa občuti ta udarec Ringarjeva družina; zapustil je namreč ženo, 4 dekleta in 3 fante. Najstarejši je ruski ujetnik in se nahaja v Sibiriji, drugi je Luka Kravina, kadet-aspirant in že drugo leto jurist na graškem vseučilišču, član akademičnega društva "Zarja", sedaj je tudi ta moral odriniti na bojišče; najmlajši je šele 13 let.

— Župnik umrl. Dne 18. okt. je preminul v 71. letu starosti župnik v Št. Jakobu pri Celovcu Šimen Greiner, kn.-šk. duh. svetnik in častni občan v Globasnici. Bolehal je le kratko. Letos je obhajal trojni jubilej: 70letnico rojstva (rojen je bil 15. okt. 1845), 40-letnico mašništva (posvečen je bil 20. julija 1874) in 30letnico pastirovanja v župniji Št. Jakob pri Celovcu od l. 1885. Vsaj deset let naj bi še živel, je ob njegovi smrti vzdihnil marsikateri njegov duhovni sobrat, zavedajoč se težkoč sedanjega časa. Župnik Greiner je bil vzoren duhovnik, izredno blag in skromen človek ter vnet narodnjak. Pri svojih sobratih in pri svojih župljanih je bil vsled tega zelo priljubljen, kar je pokazal njegov pogreb 20. okt.

— Slovenski jezik in nemški dijaki. Neki profesor v Celovcu je nemške dijake pozival, naj se marljivo učijo slovenskega jezika, da bodo po vojni mogli dobiti služb na slovenskem jugu.

PRIMORSKO.

— Živ v mrtvašnici. Na pokopališču v Podgori pri Gorici v sredi je mrtvašnica. Tja so nosili padle vojake, največ ponoči. Sanitetni vojak je prihajal vsako jutro na pokopališče pregledat, koliko so jih prinesli, potem je prišel kmalu duhovnik, blagoslovil jih je, molil, pokopali so jih. Nekoč pregleduje vojak, ali imajo vsi legitimacije. Kar naenkrat tih in šibek glas: "Daj, brate, vode!" Kateri je izpregovoril? In kar mraz je pretresel vojaka. Odkrije obraz enega, ta je bil tih, drugega, tih, tretjega, tih, četrti odpira oči. Pokliče tovariša in odneseta ga iz srede mrtvih med žive. Granata je priletela, eksplodirala blizu njega, zasula ga z zemljo. Pritisk zraka je povzročil, da je padel v nezavest. Našli so ga ponoči, nikakega življenjskega znaka ni bilo na njem opaziti; odnesli so ga v mrtvašnico, kjer se je vzbudil v življenje.

— Avče zgorele. Avče, mirna gorska vasica na Kanalskem, na levem bregu Soče, se nahaja sedaj v ognjeni črti. Italijani streljajo čez Sočo na Kanalsko neprestano in uničujejo posamezne kraje. Prebivalci v Avčah se niso dali oplašiti vsled italijanskega ognja, marveč so skoro vsi ostali doma. Dne 2. okt. so Italijani zopet močno obstreljevali Avče, cele ure so grmeli nad Avče izstrelki iz težkih topov, Avče so začele goreti. Stanovalci niso bežali, marveč so vstrajali sredi italijanskega besnila in so krepko pomagali vojakom, ko so prihiteli gasit. Avče štejejo prebivalstva okoli 600. Tam je vikarijat, enorazredna ljudska šola, pošta, izobraževalno društvo in zavarovalnica goveje živine. Pod Avčami je železniška postaja: Auzza — Avče. Italijanska spaka Auzza! Ko se je otvarjala nova planinska železnica, se je bil na Goriškem hud boj za napise na postajah. Hoteli so krajevna imena na postajah samo v slovenskem jeziku, ker so vsi kraji čisto slovenski, ali zmagale so italijanske spake: Plava, Canale, Auzza! Avče so zgorele, naj zgori še spaka Auzza!

— Bivši tržaški namestnik princ Hohenlohe, ki ga je na severnem bojišču ugriznil stekel pes, je že iz nevarnosti. Počuti se dobro. Nahaja se v Pasteurjevem zavodu na Dunaju in je upati, da ga kmalu zapusti.

— Krušno vprašanje je v Gorici za sedaj rešeno. Mestni magistrat izdaje krušne nakaznice za cel mesec. Cena kruhu je 66 v 1 kg.

HRVATSKO.

— Odlikovanje. Respicijent finančne straže Ivan Perat v Kotoru je dobil za hrabro ponašanje pred sovražnikom srebrn zaslužni križec s krono na traku hrabrostne kolajne.

— V navtično šolo v Dubrovniku se je vpisalo to leto 60 novih učencev. Takega navala še ni bilo nikoli kakor letos.

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3., KRANJSKO.

Denarnega prometa koncem l. 1914 je imela 740 MILIJONOV KRON. VLOGE znašajo nad 44,500.000 kron, REZERVNI ZAKLAD PA 1,330,000 KRON.

Vložen denar obrestuje po

$4\frac{1}{2}$ %

brez vsakega odbitka.

Za VARNOST denarja jamči REZERVNI ZAKLAD, STROGA KONTROLA OD VLADE IN CELA MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA s vsem svojim premoženjem, vrednim do 50 MILIJONOV KRON. VSAKA IZGUBA denarja — tudi za časa vojske — je IZKLJUČENA.

Denar pošiljajte po POŠTI ali kaki ZANESLJIVI BANKI. PRI BANKI zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "MESTNO HRANILNICO LJUBLJANSKO V LJUBLJANI" in NE v kako drugo manj varno šparkaso". HRANILNICI PA TAKOJ PIŠITE, PO KATERI banki dobi Vaš denar.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N Chicago St. Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto..............$3.00
Za Evropo za pol leta...........$1.50
Za Evropo za četrt leta..........$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

28.	nov.	Nedelja	Eberhart, škof.
29.	"	Pondeljek	Saturnin, muč.
30.	"	Torek	Andrej, apostol.
1.	dec.	Sreda	Eligij, škof.
2.	"	Četrtek	Bibijana, muč.
3.	"	Petek	Prančišek Xav.
4.	"	Sobota	Barbara, dev. m.

PRVA ADVENTNA NEDELJA.

Krščanstvo je najboljša vera za delavca

Katekizem nas uči, da mora prava Kristusova cerkev biti splošna. Prava cerkev mora biti prikladna in primerna vsim časom, vsim krajem in vsim slojem človeške družbe. Prava vera mora tolažiti uboge in ne sme zametavati bogatih, ona se mora prilagoditi neizobraženim in priprostim, zadovoljiti pa mora popolnoma tudi učene. Katoliška cerkev opominja delavca, da je pokoren, delodajavca, da je usmiljen, vladarja uči, da prihaja vsaka oblast od Boga, da morajo torej oblast, katero imajo, rabiti le po božji volji, v korist in blagor podložnih, podložnikom pa priporoča cerkev spoštovati gosposko in ubogati jo. V vsih razmerah, v vsakem stanu, v družinskem in javnem življenju je krščanstvo podpora človeštva, katero vodi proti nebesom.

Mej raznimi stanovi človeške družbe je pa eden, ki je ustanovitelju katoliške cerkve, našemu Gospodu Jezusu Kristusu, posebno ljub in drag in ta stan je delavski stan. Zlasti delavcem kliče Jezus: "Pridite k meni vsi, kateri se trudite, in ste obteženi, in jaz vas bom poživel." Mat. 11, 28. — Delavskim stanovom in delavskim razmeram prikladne bodo razlage evangelija to cerkveno leto.—Za danes hočem na kratko pokazati, da je prav krščanska vera delavcu najbolj primerna.

Število onih, ki se pečajo se zboljšanjem delavskih razmer, je dandanes legijon. Mnogo se govori in piše o zaslugah, pomenljivosti delavstva, mnogi se trudijo, da bi organizirali delavstvo, je vzgojili tako, da bi bilo sposobno povzročiti ali pa vsaj pripomoči k preobratu, katerega posledica naj bi bila srečna, boljša in lepša prihodnost delavstva. Vstanavljajo se društva, organizacije, prirejajo se predavanja. Vse to je lepo in hvalevredno, toda ako se pri tem prezre vera in verska podlaga je vse to podobno mrtvo rojenemu detetcu, kajti le tamkaj kjer so sezidani taki poskusi na verski podlagi, mora biti trajen vspeh. Naše prve stariše je zapeljala zvita kača, k odporu od Boga, ki jima je obljubila, da, ako storita to, "bosta kakor bogova, in spoznala dobro in hudo." (1. Mojz. 3, 5.) Takih zvitih kač je dandanes jako mnogo. Mnogo se vam obeta, pretirava se, ko se trdi, da je delo edini vir bogastva in da vas namesto, da bi bili hvaležni, zatirajo. Mnogo se govori o slabih zaduhlih stanovanjih, onemoglosti in zapuščenosti v bolezni in starosti. Koliko lažnjivih obljub, ki ostanejo zgolj le prazne besede! Kaj so dosegli ti navidezni prijatelji? Pod pretvezo, da hočejo zboljšati vaše razmere so vas odtujili Bogu, cerkvi in spolnjevanju evangeljskih zapovedi, pri tem pa so ostale obljube le obljube in ako se vam je res v neznatnih rečeh gmotno pomagalo, je ostalo srce brez krepila, brez tolažbe, prazno.

Zboljša ali pa poslabša se se samimi besedami bore malo; zboljšanje ali pa poslabšanje razmer je zavisno od zdravih ali pa slabih načel. Načela pa, ki ne slone na naukih evangelija, ne morejo biti koristne, ne morejo biti zdrava. Ako je posledica naukov in načel namesto sreče in zadovoljnosti zavist in nezadovoljnost, tedaj gotovo načelo ne more biti pravo. "Na njih sadovih jih boste spoznali!" Ako se trdi, da je cerkev in duhovenstvo prijatelj kapitalizma je to načelo lažnjivo; ako se delavstvo opominja, naj ne misli na nebesa v večnosti, naj si jih raje vstvari na tem svetu, je to načelo krivično in škodljivo, kajti nebesa na tem svetu so nemogoča! Ne poslušaj učenikov, ki te tako uče! Poslušaj njega, ki je o svojih besedah trdil in lahko je tako trdil: "Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bodo prešle." (Luk. 21.) Poslušaj sv. cerkev, ki po materino skrbi za te, ki ima sočutje s tvojimi križi in težavami.

Česa pa nas spominja sv. cerkev v evangeliju Današne nedelje? Ona nam predočuje strašni prizor sodnega dneva. Takrat se bo pokazala božja pravičnost, ki ne pozna razlike stanov, ki se ne ozira na bogastvo in učenost; pred njo bo trepetal bogatin prav tako kakor siromak, gospodar prav tako kakor hlapec. Cerkev nas spominja danes sodnjega dne, ki bo grozen za bogatine, ako niso bili usmiljeni, grozen za delodajavce, ki so zlorabili delavce, grozen za kapitaliste, ako so bili podobni pijavkam, ki so s pretkanimi naklepi zlorabili zadrege in nadloge potrebnih v polnitev svojih žepov. Vsim tem bo rekel Gospod: "Poberite se v večni ogenj, lačen sem bil in niste mi dali jesti, žejen sem bil in niste me napojili, nag sem bil in me niste oblekli."

Vse to, kar se bo godilo oni strašni dan je posledica in zaključek naukov, katere je oznanjeval naš prihodnji sodnik, katere uči in oznanjuje sv. cerkev. Ali nas ne uči sv. cerkev, da smo bratje mej seboj, sinovi enega Očeta, ki je v nebesih? — Ali ni tedaj dolžnost naša, da se ljubimo kot bratje, da se podpiramo in pomagamo, kakor morajo to storiti bratje. Ako trati torej bogatin v brezdelju in lenobi zlati in dragoceni čas, veljajo njemu besede, da je bogatinu težko priti v nebesa. Nasprotno pa blagruje Gospod uboge, žalostne, lačne in žejne po pravici. Vsi ti nauki bodo našli svoje potrdilo na sodni dan, ko bodo zasluge poplačane, krivde kaznovane.

Ako si vzamemo resno k srcu pretresljivi evangelij o sodnem dnevu, tedaj moramo pripoznati, da je res edino krščanstvo prožno osrečiti in zadovoljiti delavca. Le krščanstvo nam ponuja pravo, zdatno tolažbo v križih in težavah, le ono more brzdati pohlepnost bogatina in sebičnost kapitalista. Človeška postava ne more tega storiti, ker imajo mogotci sredstev zadosti, da se ji izognejo. Krščanstvo pa opominja mogotce in bogatine, da ne pozabijo ubogih, da so napram tim oni posredovalci božje previdnosti.

Zaupajmo se torej skrbni materi sv. cerkvi. Božič je blizu! Ubogajmo sv. cerkev, ki nas opominja, da se z dobro spovedjo pripravimo na svete božične praznike, da bomo postali deželni sadov odrešenja. Bodimo gluhi napram zapeljivim vabilom sovražnikov sv. cerkve, kajti le Jezus ima besede resnice in življenja, le njegove besede so trajne in stalne. "Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bojo prešle."

REV. J. P.

SOCIJALISTOVSKA ZAROTA.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

(Nadaljevanje.)

Svobodna ljubezen.

Mnogo Marxovih učencev v Ameriki taji, da ne zagovarjajo svobodne ljubezni, namesto združenja za celo življenje ter pravijo, da je samo obrekovanje. Podtikavanje bi bilo, če bi tega obdolžili vsakega revolucijonarja ali če bi ne izvzeli tistih, ki še niso pomislili posledic socijalističnega ruvanja in ne store drugega, kakor da volijo socijalista. Pa še tako jih ne moremo strogo ločiti; tudi veliko takih, kateri plačujejo v njihovo blagajno, nasprotuje prosti ljubezni.

V ožjem pomenu besede pripadajo stranki samo tisti, kateri plačujejo redno v blagajno in samo ti imajo pravico voliti po referendum volitvi, kadar se gre za strankine zadeve. Teh, kateri so zoper svobodno ljubezen, je tako malo, da so propadli celo tedaj, ko so se skušali postaviti proti onim, ki le na tihem zagovarjajo prosto ljubezen. Da je večina za svobodno ljubezen, se vidi iz marsičesa. Niti v Ameriki, niti v Evropi niso nikoli izključevali tistih, kateri so izdajali tiskovine v prid svobodni ljubezni. Socijalizem jih ni nikoli obsodil zavoljo njihovega pohujšljivega pisanja, niti zavrgel njihovih del. Mnogo takih del je zelo razširjenih in se tudi smatrajo za veljavne nauke socijalistovskih voditeljev. Socijalistični listi priporočajo knjige, kjer se zagovarja svobodna ljubezen in jih celo uradniki sami priporočajo. Glavne socijalistične trgovine jih prodajajo, kakor celo narodni strankin urad v Chicagi. Socijalistični klubi in drugi prostori so natlačeni s te vrste knjigami, katere veljajo za najboljša socijalistična dela.

Marxovi učenci trde, da niso za svobodno ljubezen in podpirajo svoj dokaz s tem, da bodo odpravili prostitucijo, katera je sedaj razširjena po celem svetu in vedno bolj grozi človeški družbi. Vzrok nečistosti pravijo, da je revščina. V novi državi pa pravijo, da bodo imeli vsega dovolj in ne bo treba nikomur služiti za življenske potrebščine s tem grehom.

Ne da se tajiti, da je en vzrok te pregrehe, vendar se pa ne more reči, da ni drugih vzrokov. Pa četudi bi bila revščina edini vzrok prostitucije, bi bila neumnost trditi, da bo ta greh zginil pod socijalistično vlado. Predno bi socijalizem sploh prišel do vlade, bi socijalistično razširjevanje brezbožja razširilo prostitucijo. Trgovski polomi bi vrgli milijone v propad največje revščine. Ne moremo si misliti toraj, kako zelo bi bila nečistost razširjena, ker bi ljudje storili vse za svoj kruh.

To nas vede v socijalistovsko trditev, da bi prostitucija zginila pod socijalistično vlado, oziroma da bi se omejila. Dokazati hočemo toraj, da je trditev naših sovražnikov, katera sloni na napačni podlagi, da bo revščina izginila pod socijalistično vlado, napačna in smešna.

Dokazali smo dvoje. Prvič, da bi v socijalistični vladi vladala nezadovoljnost, borbe in zlo; drugič, da bi bil denarni polom neizogiben, zavoljo vladajočega nezadovoljstva, borb in zla ter bančnega poloma bi se vsako izdelovanje vstavilo. Ljudje bi ne imeli življenskih potrebščin, ker bi se ne pridelalo dovolj, bi se zavoljo revščine še veliko bolj vdali prostituciji, kakor so vdani sedaj. Morda bo kdo ugovarjal, češ, denarni polom bi bil le tedaj mogoč, če bi država dajala prevelike plače; ljudje bi bili bogati in bi lahko naročevali blago iz tujih krajev. Neglede na to, da bi zmanjkalo njihovih prihrankov po denarnem polomu Marxove države, ameriškega denarja, ki bi obstojal večinoma v papirju, bi drugod še ne vzeli. Vzrok temu je, ker bi izgubil veljavo deloma, ali pa tudi popolnoma zaradi denarnega poloma v državi. Našega papirnatega denarja bi tujci sploh ne mogli rabiti, ker bi ga ne mogli vlagati na ameriške posesti in trgovska podjetja zavoljo Marxovega vladnega načina. Naši izdelki bi bili tako redki, da bi se jih ne moglo izvažati.

Če ta dokaz pregledajo, morajo socijalisti pripoznati, da se jih podere z ravno isto trditvijo, katero so rabili leta in leta za razširjanje socijalizma.

Socijalisti, ki pravijo, da ne razširjajo nauka o svobodni ljubezni, morajo pripoznati, da ne vedo, kaj se godi v stranki, ali pa grdo varajo ameriško ljudstvo o tej stvari.

"New Encyclopedia of Social Reform", katero je izdal socijalist W. D. P. Bliss, ima na strani 484 članek o družini, kateri se deloma glasi tako:

"Tako pridemo do tretjega načina svobodne ljubezni, do najlepšega nauka o svobodni ljubezni, katerega se drže dandanes mnogi socijalisti in katerega se uči veliko število radikalnih mož in žen različnih šol. Po tem nauku bi ne imela ne dežela ne vera ničesar opraviti z družino ali spolnim sorodstvom. Prosta ljubezen je najvišji nauk. Nobene vezi ali obveznosti ne bo. Pravijo, da prisiljena ljubezen ni nikaka ljubezen, da je vsak zakon brez ljubezni greh, da kadar se neha ljubezen, se neha zakon."

V drugem članku, na strani 1135, pod naslovom "Socialism", nam Bliss pove, da res je res, da je francoski socijalist Deville rekel, da "zakon je ureditev posestva... Kadar se zakon spremeni in samo po tej spremenitvi, zakon zgubi veljavo in da mladeniči in dekleta lahko in svobodno slede nagibu narave. Pri vzgoji otrok se bo gledalo, kdo jih je rodil. Družba se bo pobrigala zanje, kakor tudi za njihovo vzgojo. Prostitucije in zakona ne bo več, kateri županu ravno toliko nese, kakor prostitucija."

Na strani 897 stare izdaje iz leta 1897, nam Bliss zopet pove, da bo vsakdo lahko živel s samo eno ženo, toda socijalizem ne bo nikogar silil, da bi ostal v zakonu, če sam tega noče.

"The Communist Manifesto" je proslavil Marxa in Engelsa po celem svetu. Ta tako odgovori na obdolžitev, da so zoper enoženstvo.

"Za kar bi se komunista smelo posvariti, je to, da hočejo ustanoviti javno in postavno žensko skupino, namesto skrivne in hinavske."

Francoski socijalist Jules Guesde pravi v "Le Cathechisme Socialist", da je družina le prust način lastnine, ki se mora spremeniti in odpraviti.

Francoski socijalistovski voditelj Jaures je rekel v parlamentu, da "ti" (oženjeni možje in omožene žene) "so imeli na izbiro, ali se poročiti, ali ostati samski in bi morali biti ravno tako prosti razveljaviti zakon. Da, ravno tako, kakor bi eden lahko odvrnil zakon, tako ga mora tudi eden skončati. Moč za uničenje bi morala biti toliko močnejša, če oba tako hočeta."

Ni treba še dodati, da bi se svobodna ljubezen začela s prostovoljnimi razporokami.

Med tem, ko načrt francoske socijalistične stranke, odobren v Toursu, leta 1902, ne zagovarja naravnost svobodne ljubezni, daje vendar neznatne postave zoper ločitev zakona.

(Nadaljevanje sledi.)

ZDRAVSTVENE DROBTINICE.

Mir pri jedi.

Kdor hoče imeti pri jedi tek, naj se varuje razburjenja. Jeza in žalost pokončata tek. Nervozni vplivi napravljajo pomanjkanje želodčnega soka in vsled tega slabo prebavljanje. Pregovor pravi: "Še celo pes ima pri jedi rad mir." Želodec namreč prebavlja slabo tudi psu, če se med jedjo jezi. O tem je nekdo napravil poizkušnjo na ta način, da je izmeril proizvajanje želodčnega soka, ko je bil pes miren in je naštel tega soka v petih minutah 285 kubičnih centimetrov. Ko je pa drugič začel pes jesti, mu je držal pred glavo mačko, nad katero je pes ves čas renčal, in sedaj je izmeril želodčnega soka v petih minutah samo tri kubične centimetre.

Slabokrvnost in bledica.

Ako se hočeš teh nadležnih bolezni iznebiti, bodi kolikor mogoče na svežem zraku in rad delaj, pa ne toliko, da bi se preveč utrudil. Zjutraj se umij po vsem životu s postalo vodo. Vsak teden vzemi triinpol kopeli vode hladne. V začetku bodi v njih do pet sekund. Jej Kneippov kruh s sirovim maslom, sir, sadje, zelenjavo, ovsen zdrob, mleko in mlečne jedi, z limoninim sokom okisano salato, zelenjavsko juho in sladno kavo. Jej počasi, pij malo!

Kako naj se človek hrani.

Ljudje slabega teka naj jedo le, kadar so lačni, malo vsakokrat, toda lahko večkrat na dan. Ob vročih in zelo mastnih jedilih ne pijmo mrzle vode. Kosilo in večerja naj se zaključita s koščekom kruha, ker je dober za prebavljanje in čisti zobe bolje nego vsak prašek. Ne uživajmo ničesar v jezi, niti ko smo spehani. Med obedom pa naj duševne sile mirujejo, torej ne čitajmo, ne premišljujmo o kaki važni stvari in niti ne razpravljajmo o kaki neprijetni reči, dočim se lahko v odmorih spuščamo v kak lahek razgovor, ki nam le polagoma vedri notranjost. Po obedu je potreben, ako drugače ni mogoče, vsaj četrturni počitek. Ogibajmo se jeze in prepira tudi po obedu. Ne uživajmo tega, česar želodec ne prenaša, ker taka jed ne prinaša našemu telesu nikake koristi, marveč utegne še bolj oslabiti želodec. Človek naj torej nikoli toliko ne je, da bi ne mogel več ničesar povžiti.

Zakaj postajaš plešast?

V koži na glavi je med lasmi mnogo žlezic, iz katerih se cedi lojasta tvarina. Pri vsakem lasu je par takih žlezic. Ako se preveč one tvarine izceja, so žlezice obolele. Tudi malo kože se okoli žlezic lušči, z maščobo pomeša ter pada kot bel prhaj z glave. Obleka je za vratom grda. Včasih se napravi med lasmi cela skorjica oljnate maže. Ta bolezen napada rajši moške, kakor ženske. Odkod prihaja, se ne ve. Znano pa je, da zaradi nje začno lasje izpadati in pokaže se vrh glave pleša, pokrita z belimi lašćki. Da se bo pleša zarasla, če rabiš gotova sredstva, ne verjemi. Rajši si ozdravi obolele žlezice, preden začno izpadati lasje. Prhaj na glavi srbi. Ni pa dobro, če se češeš z ostrim glavnikom, ker je še slabše, če kožo dražiš. Rajši si izpiraj glavo vsak dan z mlačno milnico. Še boljše sredstvo je: 3 dele dvojnega ogljenokislega natrona zmešaj z 200 litri vode, ali pa na 170 delov vode dodeni 5 delov glicerina in 15 delov lavendelnovega špirita. Ko se s tem umivaš, lahko postanejo lasje pusti, zato si jih namaži z oljem.

Propadanje ciganskega jezika.

Na Angleškem se je nanovo osnovalo društvo za proučavanje ciganskega jezika. Društvo izdaja časopis, katerega prvi snopič je nedavno izšel. Predsednik tega društva opozarja na to, kako se gubi čistoča ciganskega plemena zato, ker se morajo cigani prisilno prilagojevati zahtevam moderne države. Svoje nomadske in druge karakteristične običaje cigane vedno bolj zapuščajo in tudi lepi ciganski jezik se izpreminja naglo v navaden nergon, tako, da jezikoslovec, ki bi hotel ta jezik proučavati, skoro ne bo več našel cigana, ki bi govoril pravi ciganski jezik. Novoosnovani časopis bo imel za nalogo, da zbere gradivo za te študije.

Vpliv cigarete na brke.

Urednik nekega angleškega lista je nedavno proučeval vprašanje, škoduje li kajenje brkam. Zdelo se mu je, da brke današnje dobe niso take ko prej. Urednik je med drugim vprašal za svet tudi tamošnjega vlasularja, ki mu je rekel, da dim cigare ali cigaret škodljivo vpliva na brke, ker izgube barvo ter hitreje odpadajo. Pipa ni tako škodljiva.

ZVEZA KATOLIŠKIH SLOVENCEV

Predsednik:............Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Podpredsednik:................G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.
Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.
Blagajnik:...............Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev", 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Silvin Sardenko:

TRIKRAT ENAJST VOJNIH.

Po narodnih motivih.

Videl sem solze nedolžnih,
pa nobenega tolažnika.
(Prid. 4, 1.)

I.

"Eno pošto sem slišal, sem žalosten stal —"

Dolge sence. Ob večerni zarji
čitam pisma, ki jih piše Visla;
gledam slike, ki jih slika Drina;
slušam zgodbe, ki jih pravi Soča.
Pisma, slike, zgodbe: dolge sence.
Preutrudil sem oči pozorne,
ne utrudim bdečega srca.
A nekdo mi kliče: "Nehaj, sin!
Ne prečitaš črnih pisem bojnih,
ne pregledaš črnih slik nikoli,
ne doslišiš groznih zgodb do konca.
Pojdi, sin! — Nekdo v svetišču čaka.
S tajnim glasom pravi krasne zgodbe,
s tajnim kistom slika krasne slike,
s tajnim prstom piše bela pisma.
Pojdi, sin!" In stopil sem v svetišče.
Mir in molk. Ob večni luči gledam:
Krasne zgodbe: Žalostnim tolažbo!
Jasne slike: Vojskujočim zmago!
Bela pisma: Padlim vsem — vstajenje!

II.

"Vse se v garteljnu budi, ene rožice pa ni —"

Junaki, v boj! — — —
Odšli so vsi od vseh strani:
Pogum in hrum in srd in črt,
obup in strah in mrak in smrt.
Junaki, v boj! Kdor se boji
se v temni grob —
pogrezni!

Le ene ni:
Junakinje junakov vseh.
Močnejša je kot srd in črt
in silnejša kot boj in smrt;
boji se vendar mrakov vseh.
Le ene ni —
ljubezni.

III.

"Prosili bomo tam Marijo, da pride v našo kompanijo —"

Bratje, nimam je kovine,
da bi dal jo za bojnine
naše mile domovine.

Le en droben kip od brona.
To je ona, to je ona —
Doloroza! Tiha zona

me obhaja, tužna Mati,
če bi moral tebe dati —
tvoj spomin in kip tvoj zlati.

Tvoje gube — solzne struge
luč so sredi moje tuge,
ž njo prižigam luči druge— — —

ORGANIST.

Služba organista in mežnarja v eni osebi je razpisana. Mesečna plača $50.00 in prosta štolnina; letno okoli $800.00. Za moža, ki je zmožen voditi in igrati pri godbi je obilo postranskega zasluška. Natančne pogoje daje slovenski župnik Rev. Anzelm Murn, 408 5th St., So. Bethlehem, Pa., kamor se naj pošlje tudi spričevalo.

POZOR!

Rojak Jos. Lozar v E. Helena, Mont. je odkril zlat rudokop, ki ima z debelo in bogato žilo. Ker potrebuje stroje za poslovanje bo razprodal 25,000 delnic po $1. Za nadaljna pojasnila pišite na lastnika, Jos. Lozar, E. Helena, Mont., ali na American Smelting and Refining Co., E. Helena, Mont. —Adv.

DR. A. MATIACA

slovenski elektro. in osteop.

ZDRAVNIK

413 Cass Street (nad Crystal teatrom)
JOLIET, ILL.

Zdravim vse kronične in zastarele bolezni z električnimi, osteopatičnimi n drugimi naravnimi sredstvi.

Uradne ure dnevno od 9. do 12. ob pondeljkih, sredah, četrtkih in sobotah od 2. do 5., in od 7. do 8. ure zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. ure.

Chicago telefon 986.

John Grahek

.. Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog.

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Kam vlagate Vaš denar?

Je-li vlagate Vaš denar v banke, ki špekulirajo z bondi in delnicami?

Vaš denar je najbolj na varnem, ako ga vložite v banko, ki posojuje izključno samo na prvi mortgejč; torej na sigurnost. Naša je edina banka v Pittsburghu, ki se ne spušča v nikake špekulacije, marveč vsak cent, ki ga naša banka posodi je vknjižen na prvi mortgejč.

Mi plačujemo našim vlagateljem

po 5% obresti

in jamčimo absolutno sigurnost.

Ako hočete, da bo Vaš denar sigurno in varno naložen, poslužite se sigurne banke.

Pittsburgh Deposit & Title Co.

331 FOURTH AVENUE, PITTSBURGH, PA.

Inozemski oddelek: ANTON ZBAŠNIK, manager.

— STRANI OBSEGA —

430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebina knjige je: **Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.**

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.

Cena knjige v platnu trdo vezane je $2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. **Sedež: JOLIET, ILL.** Vstanovljena 29. novembra 1914 Inkor. v drž. Ill., 14. maja 1915

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill
Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.
Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

1. Stephen Kukar, Joliet, Ill. 2. Anton Trgovčič, Mount Olive, Ill.
3. Josip Težak, Joliet, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Podrejeno Društvo za Družbo sv. Družine se sme ustanoviti v kateremsibodi mestu države Illinois s 8. udi obojega spola.

D. S. D. sprejema moške in ženske za ude v Društva iz vseh krajev od 16. do 55. leta. Ob pristopu plača vsak član(ica) en dolar v rezervni sklad.

IZPLAČUJE SMRTNINE $250.00 ali $500.00 dedičem umrlega člana popolno vsoto takoj po sprejemu in sicer še isti dan, ko so vse tozadevne listine v redu in sprejete v gl. uradu.

IZPLAČUJE ODŠKODNINE, katere je deležen vsak član(ica), in sicer:

Za popolno izgubo vida na enem očesu vsoto $100.00;
za popolno izgubo vida na obeh očesih vsoto $250.00;
za izgubo ene roke nad zapestjem vsoto $100.00;
za izgubo obeh rok nad zapestjem vsoto $250.00;
za izgubo ene noge nad členkom vsoto $100.00;
za izgubo obeh nog nad členki vsoto $250.00;
za izgubo najmanj štirih prstov ali cele dlani ene roke vsoto $50.00;
za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto $50.00;
za zlomljeno hrbtenico vsoto $100.00, če je ud za vedno nezmožen za vsako delo.

IZPLAČUJE ZA OPERACIJE, česar je deležen vsak član(ica) in sicer se izplača vsota $50.00 za enkratno operacijo na slepiču (appendicitis) in za enkratno operacijo na kili ali vtrganjem.

Za poškodnine in operacije se ne pobira rednih mesečnih asesmentov, temveč razpiše gl. tajnik na vse člane(ice) primeren asesment kadar je treba izplačati poškodnine ali operacije za ta sklad, da se pokrijejo poškodnine in izplačila za operacije.

Vsak član(ica) je deležen vseh dobrot in pravic (po dne 1. maja 1915), ki jih daje D. S. D. takoj ko je bil pravilno sprejet v katero Podružnico in D. S. D. **Poleg tega plačujejo Društva bolniško podporo.**

Člani(ice) plačajo sledeči asesment z ozirom na starost ob pristopu in z ozirom na vsoto zavarovalnine:

Razred.	Za $250.00: Starost.	Asesment.	Razred.	Za $500.00: Starost.	Asesment.
1	16—20	18c	1	16—20	35c
2	20—25	20c	2	20—25	40c
3	25—30	23c	3	25—30	45c
4	30—35	25c	4	30—35	50c
5	35—40	28c	5	35—40	55c
6	40—45	32c	6	40—45	63c
7	45—50	38c	7	45—50	75c
8	50—55	45c			

Poleg tega plača vsak član(ica) še 5c na mesec za stroške.

PRISTOPILI ČLANI(ICE).

K društvu št. 1, Joliet, Ill.: Jos. Gradišnik, John F. Bluth, Frank Težak.
K društvu št. 4, Bradlay, Ill.: Anton Gross.
K društvu št. 6, Waukegan, Ill.: John Beier, Emma Beier.
K društvu št. 7, Madison, Ill.: Dora Zupčič.

PRESTOPILI ČLANI(ICE).

Od društva št. 1, Joliet, Ill. k društvu št. 9, Chicago, Ill., Michael Sugel, Anna Sugel.

Joliet, Ill., 24. nov. — Koncem tega tedna bo preteklo eno leto odkar se je osnovalo naše društvo sv. Družine in dne 29. nov. bo eno leto odkar je društvo ustanovljeno. Danes pa je naše društvo že največje v državi Illinois, ter je gotovo med največjimi društvi v Ameriki. Le malo jih je, da ga prekose v številu članstva. Pa tudi našega društva podporna blagajna je precej narastla, da se nam ni bati pomanjkanja, če bomo složni in varčni.

Ker se je že mnogo pisalo o tem društvu in ker ni posebnosti, zato omenjam le, da je še vedno lepa prilika za vse one, ki želijo pristopiti, ker za društven pristop se še ne računa.

Vsi člani(ice) so vabljeni na mesečno sejo, katera se vrši v nedeljo popoldan. Oni, ki so malo zaostali, naj blagovolijo prispevke poravnati.

Z bratskim pozdravom

J. Klepec, tajnik.

RAZNOTEROSTI.

Volkovi v Rusiji.

Vsled hude in stroge zime prihajajo sestradani volkovi iz gozdov ter mnogokrat odneso kmetiču izpred oči to ali ono žival. Zlasti predrzni so po noči. Ravno sedaj prihajajo poročila, da se je zbralo po tisoče teh živali, ki napadajo vasi; mnogo potnikov je že postalo žrtev volkov. Toda še vse hujše gospodarijo volkovi v ruski Aziji. V Turkestanu n. pr. se ima vsaka karavana bojevati s temi bestijami. Še dandanes postane 4000 do 5000 ljudi v Sibiriji vsako leto žrtev požrešnih volkov.

Muzikalno čutilo pri miših.

Nedavno so dognali, da imajo tudi miši sluh za lepo glasbo. Pri nekem zimskem koncertu v Berolinu so igrali Beethonov adagio. Naenkrat se je pojavila miš, ki je pazljivo poslušala lepo glasbo. Ko so prenehali, se je naenkrat skrila v svojem skrivališču. Orkester je nato še enkrat ponovil adagio in je miš zopet prišla na dan da posluša. Iz tega se izvaja, da imajo tudi miši smisel za lepo glasbo, seveda ne pri vseh instrumentih. Ko so namreč igrali z brači, ji ta godba ni ugajala ter se je skrila. Zapazili so, da ji najbolj ugaja glasba čela.

Barvani časniki.

Navadno se omejuje poraba barvanega popirja samo na športne liste, večkrat tudi na časnike. Vendar se v mnogih deželah, posebno na Angleškem, tiskajo časniki na barvast papir, kar potem posamezne liste tudi zaznamuje. Tako se tiska "Westminster Gazetta" na zelen, "Globe" na rožnat, medtem ko se neki manj znani angleški list tiska na oranžno rdečkast popir. Na otoku Trinidad je nekoč, kakor poroča 'Scient', pošla zaloga popirja. In porabilo sa je ker je bilo ravno pri rokah. Bralci so potem nekaj časa čitali "Gazetto" na svetlormenem popirju, in ko je tudi ta žaloga pošla se je tiskal list na črešnjevordeč popir. Po dolgem času je slednjič "Gazetta" zopet romala po širnem svetu v nedolžni, beli obleki. Na Rtiču dobre nade, je prišel nek list v enako zadrego. Izhajal je zato nekaj časa na neke vrste ovojnem popirju rjave barve. Kineški list "Chung Ngoi San Po", je izšel v letu 1907 ob svojem jubileju na škrlatno-rdečem popirju.

Čarodejna čepica.

Neki nemški list priobčuje sledečo dogodbico: Bilo je na železnici. Sprevodnik vstopi v voz in zahteva vozne listke. Popotniki mu jih dajo. "No, mamka, dajte mi vozni listek," nagovori potem sprevodnik staro ženico, ki je čepela v kotu in imela glavo pokrito z mastnim robcem. Ženica ga začudeno pogleda in se potem obrne k oknu. "Mamka, kaj ne slišite? Vozni listek mi dajte!" Ženica sedi nepremično in molči, kakor bi jo cela stvar nič ne brigala. Sprevodnik postane nevoljen. "Ali ste gluhi?" zakriči in pocuka ženico za rokav. Pozna se ji, da se je prestrašila in začudila. "Ali me vidite?' vpraša boječe. — "No, tako gos," odvrne sprevodnik, "saj vendar nisem slep." Potniki se smejejo. Nato začne ženica jokati in pravi: "Potemtakem me je goljufal, ta lopov!" In pripovedovala je: "Na postaji v Heilsdorfu sem se sešla z nekim "gospodom". Ko mu povem, da se peljem domov v Kalbsdorf, mi pravi, da nabira darove za protestantske misijone v Afriki in da mi da čarodejno čepico iz svete dežele, ako mu dam vsaj pet mark v omenjeni namen. Čepica ima to lastnost, da naredi človeka nevidnega sprevodniku na železnici. Dala sem mu zadnjih pet mark, a on mi je dal to čepico ter me je ogoljufal." Popotnikom se je smilila revica in plačali so za njo vožnjo.

Divja deklica.

V nekem gozdu na severnem Češkem v Krkonoših so drvarji pred nekaj časom našli čudno stvar v gošči. Na skali sredi goščave je sedela deklica, oblečena le z nekaterimi cunjami, popolnoma v divjem položaju. Komaj 13letno dekletce je obsedelo na skali, ker ni moglo ubežati, ter je plašno gledalo prišlece. Na razna vprašanja je odgovarjala le z nerazumljivimi glasovi. Najbrže je bila deklica kot gluhonema izpostavljena že pred več leti. Ta najdba vzbuja ondi veliko pozornost in oblasti skušajo doseči jasnost glede pokoljenja nesrečnega otroka.

Prekmalu se je veselil.

Neki angleški učitelj pripoveduje iz začetka svojega poučevanja sledečo zgodbico: Najprej sem bil nastavljen pri neki vaški šoli na Nove-Angleškem. Prebivalci so mi dajali za poučevanje hrano in stanovanje. Nekega dne priteče k meni eden mojih učencev ter me vpraša, če rad jem svinjsko pečenko. Jaz mu seveda vesel, da pride kaj boljšega pod zobe, odgovorim, da naj reče očetu, da mi bo zelo ustreženo, ako mi pošlje kos svinjske pečenke. Ko pa pečenke le ni bilo, vprašam učenca, kaj je s pečenko. "O, prašič je že ozdravil," odgovori naivno deček.

ZA KRATEK ČAS.

Boji se.

"Kako pa izgledaš? Rekel si, da me boš danes pri očetu zasnubil, a namesto da bi bil oblekel črno, salonsko suknjo, pa prideš v najslabši svoji suknjo?"

"Veš, draga moja, meni je že enkrat neki bogati oče, ko sem snubil njegovo hčer, črno obleko — strgal..."

Oficir je...

Neki civilist je hotel v vojašnico, a na vratih ga je ustavil za stražo postavljeni vojak in vnelo se je živahno besedovanje, konečno je pa civilist vendar šel v vojašnico. V bližini stoječi oficir je videl ta prizor in je vojaka vprašal, zakaj je civilista pustil v vojašnico.

"Saj sem mu branil, — je dejal vojak, — a potem mi je rekel osel, krava, bik in tepec, in mi še grozil z brcami, pa sem ga pustil..."

"Zakaj?"

"Ker sem mislil, da je najbrže oficir, ki se je civilno oblekel."

Ni treba.

Prva dama: "Ali se še kaj zanimate za kak šport?"

Druga dama: "No, sedaj mi tega ni več treba, ker sem že poročena."

Posledica slabega vremena.

Kmetica trem letovičarjem: "Sobo za vas sem zopet pripravila. Letos boste pa morali plačevati po 20 K tedensko za hrano in stan."

Letovičar: "Kako to?"

Kmetica: "Vsled slabega vremena tičijo vsi ostali gostje vedno doma."

Odvetnik in zdravnik.

Zdravnik: "Čim več odvetnikov, tem daljši proces."

Odvetnik: "Čim več zdravnikov, tem krajši proces."

Novi sluga.

"Bil je tu nek gospod, — gospod baron — vraga, sedaj se mpozabil, kako se imenuje, in mi je naročil, naj pridete zvečer — vraga, sedaj sem pa pozabil, kam."

Resnica in fantazija.

Gospod: "Potreboval bi kako pesmico, moje žene god je jutri."

Pesnik: "Popišite mi nekoliko gospo soprogo!"

Gospod: "O, to pa ne, potem bi iz pesmi ne bilo nič."

DR. GORIČARJEVE OBTOŽBE

Dunaj uradno zanika kot izmišljotine. Preiskava se nadaljuje.

Washington, D. C., 18. nov. — Že pred nekaj dnevi so bile po nekem (!) Goričarju proti avstro-ogrskim konzulatnim uradnikom v Združenih Državah podane obtožbe od barona Zwiedineka, avstro-ogrskega opravilnika v Washingtonu, označene kot popolnoma neosnovane. Poslaništvo je danes prejelo glede te stvari od dunajske vlade po ministru zunanjih stvari baronu Burianu podpisan kabelogram, ki se glasi:

"Določno zanikano."

"Po nekem poročilu Reuterjeve agenture je bivši avstro-ogrski konzul Goričar objavil o namišljenem avstro-ogrskem in nemškem vohunstvu podatke, ki so popolnoma krivi. Pooblaščeni ste, te izmišljotine uradno in določno zanikati."

Važen posvet.

Washington, D. C., 18. nov. — Nadaljnja preiskava o delovanju avstrijskega generalnega konzula von Nuberja in njegovih družnikov se bo vršila od strani pravosodnega departmenta vsled včerajšnjega posveta v New Yorku med A. Bruce Dielaskim, načelnikom preiskovalnega urada, in dr. Josip Goričarjem, bivšim avstrijskim konzulom.

Nocojšnje naznanilo pravosodnega departmenta o tem sklepu poroča tudi, da bodo dobljene informacije prejkone vedle do nadaljnjih obtožeb zaradi sleparstev s popotnimi listi.

Za matere.

Naravna hranitba otročičev dostikrat zapusti svoje slede v materah, ker jih znatno oslabi. Okrevanje je včasih zelo počasno. Priporočiti želimo takim materam, ki trpijo vsled slabosti in zapeke, da se zanesejo na Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. To zboljša njih prebavo, prežene zapeko in jih iznova okrepi. To zdravilo je sestavljeno iz zdravilnih zeli in izvrstnega rdečega vina, ne vsebuje nobenih rudninskih ali škodljivih primesi. V boleznih v zvezi s slabostjo, razdražljivostjo, zapeko, malokrvnostjo je vedno zelo priporočljivo. V lekarnah. Cena $1.00. Jos. Triner, izdelovatelj, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

* * *

Pretegnjene mišice je nadrgniti s Triner's Linimentom, da zopet dobijo svojo prožnost in moč. Ta liniment prežene vso bolečino. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c. — Adv.

40 trdnjav osvojenih.

Berlin (brezžično v Sayville), 22. nov. — Osrednji zavezniki so doslej osvojili 40 trdnjav, kakor kaže statistika agenture za prekmorske novice. Izmed osvojenih trdnjav jih je 5 v Belgiji, 12 na Francoskem, 15 na Ruskem in 8 v Srbiji. Trdnjave Antwerp, Brest-Litovsk in še nekatere druge so bile med najmočnejšimi trdnjavami na svetu.

KJE JE JOS. NEMANICH IZ BEREče vasi (p. d. Paučnikov) št. 29? Pred nekim časom se je nahajal v Bisbee, Arizona. Kdor ve zanj naj mi njegov naslov poslati blagovoli, ali mi naj sam piše. Anton Nemanich, 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill. ufn

SALUNA SE ODDASTA V NAJEM z novim letom, in sicer na voglu Jackson & Indiana sts. ter na 209 Indiana st., samo en blok od Slovenske cerkve, izmed najstarejših in najboljših salunov v Jolietu. Osebno vprašati: Jos. Stukel, 209 Indiana st., Joliet, Ill.

DOBRO IN MOČNO PEČ ZA GRETje (Hard Coal) proda se po nizki ceni. Martin Juričič, 1218 N. Center St., Joliet, Ill.

ROJAKI IN ROJAKINJE ŠIROM AMERIKE! PRISTOPITE K NAJVEČJEMU SLOVENSKEMU PODPORNEMU DRUŠTVU.

Društvo Sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

ŠTEV. 1 D. S. D., JOLIET, ILLINOIS.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod." "Vsi za enega, eden za vse."

ODBOR ZA LETO 1915.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....Anton Nemanich Jr.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

NADZORNIKI:

Anton Šraj, Jr., Nicholas J. Vranichar, Joseph M. Grill.

To društvo sprejema v svojo sredo rojake in rojakinje iz vseh krajev Amerike, in sicer od 16. do 55. leta starosti brez vsacih ceremonij. Ne glede kje stanujete — najsibo v Jolietu ali v katerem drugem mestu v Ameriki, k našemu društvu lahko pristopite vsi, če se skažete z zdravniškim spričevalom in plačate kar pride.

Pri tem društvu ni treba nikakoršnega potnega lista. Greste lahko kamor hočete in kdaj hočete. Samo, da točno plačate mesečnino in takoj, ko se preselite, tajniku naznanite svoj pravi naslov. Mesečnino lahko plačate za eden ali več mesecev vnaprej.

To Društvo izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsak delavni dan za 50c na mesec.

Izplačuje zavarovalnino, poškodnino in za operacije, za plačila, kakor kaže oglas gl. urada D. S. D.

Pri tem društvu ni nepotrebnih postav. Edino kar se zahteva je, da vsak ud plača svojo mesečnino. Kazni in drugih nepotrebnosti ni nobenih v tem društvu.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo.

Kdor izmed cenj. rojakov in rojakinj želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se zglasi pri podpisanem. Če mu ni mogoče osebno priti, naj piše za podrobnosti in navodila na:

JOSIP KLEPEC, JOLIET, ILL.

Urada telefon Chicago 100
Stanovanja telefon Chicago 3247

JOSIP KLEPEC

JAVNI NOTAR

1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zopet ogenj pojdite k

ANTONU SCHAGER

North Chicagi Street

v novi hiši Joliet National Banke.

Imamo v zalogi

Mohorjeve Knjige

ZA LETO 1916.

Izšlo je šestero knjig in sicer:

1. Koledar za leto 1916.
2. Mesija, 2. zvezek.
3. Zgodovina c. in kr. pešpolka št. 17.
4. Zgodovina slovenskega naroda, 5. zvezek.
5. Slovenske večernice, 69. zvezek.
6. Trojka, povest, namesto molitvenika.

En iztis knjig po pošti stane $1.50, za naročnike v Pittsburghu, Clevelandu in Chicagi pa samo $1.30 ker v teh mestih imam zalogo. Sprejemam tudi udnino za prihodnje leto, ki znaša samo en dolar.

Alois Skulj

P. O. Box 1402. N. Y. City. 100t14

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

novo mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

ZA

Zavarovanje

proti požaru, mala in velika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169

Joliet, Ill.

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, in sicer v 20. do 25. dneh

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za $15.15

VSE NAŠE POSLOVANJE JE JAMČENO.

Pisma in pošiljatve naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC

JOLIET, ILL.

V SLUŽBI KALIFA

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji.

Hrvatski spisal Dr. Velimir Deželič. Poslovenil Starogorski.

(Dalje.)

Lahno, kakor sapica, v nežni svilenih čevljičkih je stopila Fatima k mizici in vzela vrč ter zginila za zavesami.

— Ali je lepa? Ali ni kakor roža iz Šerasa — vpraša Arabec.

— Nikdar še nisem videl lepše—odvrne Strezinja, kakor v polusnu.

V tem se je Fatima zoper vrnila in postavila vrč z vinom na prejšnje mesto. Nato je hotela oditi, ali gospodar jo ustavi.

— Fatima, temu gospodu je tvoja pesem zelo ugajala. Pravi, da poješ, kakor vila njegove domovine.

Deklica zardi, a ne reče ničesar, nego hvaležno pogleda mladega viteza.

On pa reče ves zmeden:

— Da... tvoj gospodar, krasna Fatima, govori resnico. Nikdar še nisem slišal lepše pesmi iz lepših ust.

A Fatima ne odgovori niti besedice, nego obstane, kakor prikovana. Samo ena misel ji je prešinjala glavo: To je mladec, kakršnega še nisem videla.

Nato se zdrzne in zgine za zaveso.

Strezinja se je razžalostil, ker mu je tako naglo zginila in vzklikne za njo:

— Tudi solnce se skriva za oblake, kakor si se skrila ti za zaveso. Ali izza oblakov vzide zopet sijajnejše. Ali mi hočeš tudi ti, kakor solnce, krasna Fatima, zopet zasijati pred mojimi očmi?

Njegov zvonki, navdušen glas je trepetal v prsih Fatime.

Gospodar pa reče:

— Ona je lepa, kakor sveži masleni kruh, samo pazi, da je ne vzljubiš, zakaj ljubezen je sladka, a v nji je mnogo grenkega.

— Ne vem, kaj je ljubezen in nikdar nisem mislil o tem — odvrne Strezinja. Mene je bolj zanimalo metanje kopja in streljanje s pušicami, nego gledanje lepih lic naših krasotic.

— In nobena te ni omamila!

— Nobena!

— Tedaj si ti eden izmed redkih mladcev, ki še v tvoji dobi niso okusili ljubezni.

— Ali je to sramota?

— Tega nisem rekel. A čudno je, da nisi delal, kakor delajo drugi mladci tvoje starosti. Ali so pri vas na Hrvatskem drugačni ljudje, kot pa pri nas? Ali ne sede pri vas možje v svetlo-rdečih in rmenih haljah na divanih, poslušaje ljubavne pesmi deklet in gledajo igre odbranih veselih suženj? Ali je mogoče, da ste tako ledene krvi, da vam pogled deklet ne vzvalovi krvi po žilah?

— Ne čudi se. Pisano je: "Videl sem na gori Sionski jagnje in okrog njega stoštiriinštirideset tisočev; in pevali so novo pesem in nikdo ni mogel pevati te pesmi, nego samo onih stoštiriinštirideset tisočev, ki so bili odkupljeni. To so oni, ki se niso onečastili z ženami, zakaj oni so nedolžni. Oni spremljajo jagnje, kamor ide."

Strezinja je citiral te besede, kakor jih je slišal od svečenika glagoljaša Dragiše. Prišle so mu na pamet, ali ni jih izrekel navdušeno in z zanosom, kakor navadno, ko se ga je polaščala skušnjava, nego z nekakim malodušjem.

To je Arabec opazil in djal:

— Misliš, da naš koran nima takih besed, ki se lepo čitajo in poslušajo. Najdejo se tudi ljudje, ki se tega strogo drže, ali to so staroverci, ljudje, ki pravzaprav ne spadajo med nas. Lepe so odredbe o svetosti zakona, o zvestobi napram ženam pri vas in pri nas. Ali oprosti mi, ako dvomim o čistosti Hrvatov? Pri nas v Kordovi sije preveč zvezd v čarobnem plašču noči, preveč je bisernega cvetja, rož, ki duhte z vonjem opojnosti, preveč je oči, ki te gledajo hrepeneče, preveč je koralnih usten, ki so žejne poljubov. ...Mladec, ako hočeš, da se ravnaš po svojih nazorih, bi ne smel prestopiti tega mesta. In ako hočeš, da spremljaš, kakor si rekel, jagnje, skoči na noge junaške, beži pred mestna vrata, stresi prah s sandalov in beži ter se niti ne ozri na to mesto.

— Neki naš svetnik je djal: "Pogled na ženo je strupena pušica, ki rani srce; on je kakor iskra, ki pade v slamo, in če se takoj ne odstrani, zapali strašen ogenj..."

— Da, resnico si povedal — se nasmehne trpko Arabec, a tega Strezinja ni opazil. — Zato te opozarjam, čuvaj se žensk. Ogibaj se posebno hiš trgovcev s sužnji. Ogibaj se zbirališč odličnega islamskega sveta. Tam se mladi, bogati ljudje zabavajo z deklicami in prebijejo svoje dneve v šali in igri, petjem in plesom. Sužnje so tam, druga lepša od druge in če prideš tja, si izgubljen. Ako te zagleda katera, pogleda te zaljubljeno, mahne ti z ročico in tvoje srce poskoči v prsih. Pevala ti bo in ponudila vrč opojne pijače, pila s teboj, ter ti ovila gole, polne roke okrog vratu. In tvoje oči bodo gledale omamljene na bela ramena in ulovi te, kakor bedasto ribico, v svojo mrežo.

— Nikdar — vzklikne Strezinja. — Čuval se bom. Nu, tega bi še mi trebalo, da me omami taka ženska. To stane mnogo denarja...

— Lahko si misliš — se nasmehne Arabec. — Mnogi bogataši so prišli na tak način na beraško palico. Za las njene glave ji kupi takov bedak sandale iz Kanboje, prstane in nakite z dragulji, za mali odrezek njenih nohtov ji plača s svileno obleko in plaščem iz Naisabura. O, prijatelj, čuvaj se in ne hodi k trgovcem s sužnji. To so ti vrlo nevarni kraji. Sploh pa, kakor sem ti rekel, se ne boš ravnal po svojih nazorih o ženskah. Sedaj še sicer bežiš, a bojim se, da padeš vseeno v mreže žensk.

Strezinji se je nekako čudno dozdevalo, kako njegov gostitelj nekaj časa hvali lepoto žensk in ga nekako hoče premamiti, a nato ga zopet svari.

Ni vedel, kakor naj to raztolmači. In v glavo mu je šinila misel, če ne govori Arabec tega zato, ker je ljubosumen na svojo lepo sužnjo Fatimo.

— Ej, ničesar se ne bojim — odvrne Strezinja.

— Kdor se ničesar ne boji, ta ni dovolj oprezen — odvrne Arabec — in kdor ni dovolj oprezen, navadno vedno pade.

Ne boj se za me — reče Strezinja. — Vem, kaj mi je storiti. Oborožim se z orožjem, ki mi ga nikdo ne stre. Ko mi bo katera onih krasotic, o katerih mi govoriš, vrgla trnek, bom mislil na oazo, na kateri cvete palma prave ljubezni; ko me obsije kateri žarki pogled, spomnim se solnca, ki sije močnejše; ko zapazim koralne ustne, ki so žejne poljubov, zatisnem oči in zrl bom v duhu rožo, iz katere bom, kakor čebela strd, pil moči svojim mislim. Ko začujem pesmi dekliških grl, zaprem telesno uho in v duhu bom poslušal rajsko, doslej še neslišno pesem, in močan bom.

Strezinja je govoril vedno glasneje. Domišljal si je, da ga čuje lepa Fatima v drugi sobi in v resnici, ni se motil. Trenutek zatem se je začula zopet njena pesem: Dragi moj je kakor cedra libanonska, ki je ne streta burja in vihar. Viharji buče, gromi grme, strele švigajo, a on stoji neustrašljiv. Na njegovem čelu je pisano moje ime in njegova usta šepetajo tajinstvene besede ljubezni. Kakor gazela, drhti moje telo, glas ljubezni z lahkoto prodre do srca mlade deklice. Vrata mojih nad so odprta in čakajo, da pride skozi nje luč njegovega duha...

Arabec je dobro razumel Strezinjo in Fatimo in se neprestano smehljal...

— Ribica se je ujela — je zašepetal sam pri sebi, ko je naposled Strezinja, nekoliko vinjen stopil iz njegove hiše, ter obljubil, da se hoče skoraj, če mogoče že jutri, zoper vrniti pod njegov gostoljubni krov.

VII.

Quadalquivir je blestel v odsevu luninem, ko je stopal ob njem Strezinja. Mesečina je trepetala v vodi in se poigravala v valovju. Vsa Kordova je izgledala v nočni razsvetljavi svojih tisočerih hiš, stoječih med cipresami in palmami nekako tajinstveno.

Strezinja poln občutkov, je hitel, da pride čim prej do alkazarja, svojega stanovanja. Ni še bilo pozno in zato so še bile ulice polno ljudi, ki so se vračali s svojih dnevnih poslov domov.

Oster in sveži zrak je hladil plamteče lice hrvatskega mladca.

— Kaj poreče Wadha el Ameri, da me tako dolgo ni? Djal je, da me bo čakal z večerjo, a jaz sem se tako zakasnil. Niti sam ne vem, kako je potekel čas, — se je spraševal Strezinja po potu.

Ali takoj je imel odgovor. Lepa Fatima je zakrivila to. In spoznal je, da se je v njem in Fatimi vzbudilo nekaj, nekaj nerazumljivega, to, kar ljudje imenujejo ljubezen.

— Da, ljubim te, ljubim te, krasna Fatima — je govoril sam s seboj. — Ti boš moj ščit, da se ne izgubim v tej Kordovi, o kateri mi je strašne stvari pripovedoval tvoj gospodar. Ne, ne grem k trgovcu sužnjev, zakaj tvojo ljubezen hočem čuvati čisto, kakor rožo nedotaknjeno.

Pri tej zadnji misli se mu je zmračilo čelo. Nekaka zla misel mu je prešinila možgane. Ali je mogoče, da je ona, kakor druge sužnje, morala biti ljubimka svojega gospodarja? To je bila grozna misel.

Nekaj časa ga je morila ta misel, da je stopal, kakor izgubljen, bled in z drhtečimi ustni. A polagoma se umiri. Ne, to ni mogoče. Njene nedolžne oči so gledale tako nedolžno, kakor oči gazele. Ne, ona je najčistejše bitje v tej pokvarjeni Kordovi.

Strezinja je jel sam sebe karati, da je mogel sploh o njej misliti, kaj takega, ki je lepa, kakor madona, njen glas svež, kakor Serafinov in tako sramežljiva, da je pobegnila pred njim za zavese, kakor plaha srna.

— Ali ljubi morda drugega? Ali to ni mogoče. Njena zadnja pesem je bila brezdvojbe pevana njemu. Njemu jo je pela. "Dragi moj je kakor cedra libanonska, ki je ne streta burja in vihar..." V resnici hočem biti, moja Fatima, kakor libanonska cedra in nič me ne more ločiti od tvoje ljubezni. Resnico si pela, da šepetajo moja usta besede ljubezni. Šepetajo jih, ali kaj naj šepetajo drugo nego ime divno in krasno: Fatima! Da, moja Fatima, odslej posvečujem vse svoje misli in svoje delo tebi, in če so v resnici odprta vrata tvoje nade za me, tedaj vedi, da si izbrala pravega. Nikdar se ne boš kesala in ne bom miroval poprej, dokler te ne povedem k oltarju.

Sužnja si. Na tvojih rokah so okovi suženjstva in na tvojem čelu je užig tujega gospodarja in tvoje besede ne smejo pevati pesmi svobode. Ali to ne bo trajalo dolgo, zakaj jaz te hočem odkupiti, miljenka moja, in naj me stane, karkoli. Svoje življenje bi dal za te! Smrt me ne bo ločila od tebe, zakaj ljubezen je močnejša od smrti.

— Bog, — pomisli naenkrat. — Kako naglo se je v meni vse spremenilo. Še včeraj, še danes v jutro, ako bi mi kdo rekel, da bom vzljubil žensko bitje, bi se mi nasmejal in djal: Motiš se, človek; nisem vstvarjen za ženske. Moja roka je za to, da suče meč, a ne za to, da bi objemala dekleta. Moja usta pojo junaške pesmi, a ne govore ljubavnih besed. A glej! Mars je našel Venero. Ta poganski izrek mu za trenutek ugaja ali nato reče nevoljen:

— Oprosti, lepa Fatima, da te prispodabljam oni paganki. — In zamislil se je v zgodbe krščanskih svetnikov in čim dalje je mislil tem bolj se je jel prepričevati, da je njegova ljubezen nekaj svetega, nekaj vzvišenega, nekaj takega, česar ne zabranjuje niti njegova vera.

Misel na vero ga spomni, ali ni morda Fatima islamske vere. Ime je že islamsko. Ako je tako, kako naj postane njegova žena? Ali ni to nepremostljivi jez? Ali ne ve, da ga čaka smrt, ako se drzne dotakniti z roko, tu v Kordovi, on, kristjan, vernico mohamedove vere. Kako se upa sploh misliti na to, da bi jo povedel pred altar svojega Krista. Da bi ona, ako ga ljubi, sprejela krščansko vero, o tem ni dvomil, a vedel je zajedno, da bi to njo in njega spravilo v mučeniško smrt.

Da bi umrla oba mučeniške smrti! Dasi je bil ves navdušen, mu ta misel ni bila posebno strašna. Oba bi umrla, in njuna topla kri bi se mešala v tistem času, ko bi njiju duši stopili v večni vrt lepega raja, kjer ostaneta večno in bi se nikdar ne ločila.

Ali morda je vendar kristjanka. Reklo se mu je, da je jetnica Benečana. Gotovo so jo ukradli beneški židje s krščanskega obrežja. Morda je celo z njegove drage hrvatske domovine? To bi bila sreča. To sicer ni neverjetno, saj se največ sužnjev iz Evrope pripelje iz njegovih krajev. Kdo ve, če mu Fatima zato tako ugaja, ker je slovenske krvi, ker ima nekaj, kar Slovana privlači k sebi.

Take in slične misli so hitele Strezinji druga za drugo po glavi. In pri vsem tem mu je bilo jasno, da je v Fatimo zaljubljen v resnici.

— Ponesem te, golobica moja, na narodne obali svoje Adrije in spletem ti gnezdece, da nima lepšega niti kalif Kordove. Ne bo sicer v njem toliko zlata in dragega kamenja, ali vse bo pozlačevalo veliko in sijajno solnce neizmerne ljubezni moje, Fatima krasna! In ko bodeva objeta korakala se bo od gore do gore vzpenjal čisti pas najine ljubezni, vzpenjal gori do samega Boga.

VIII.

Ko se je drugo jutro Strezinja prebudil, je bilo solnce že visoko na nebu. Cele noči ni spal, a danes, ko je vstajal, je čutil, da ga boli glava. Včerajšnji dogodek ga je prevzel in prva misel mu je bila Fatima.

Nepopisno hrepenenje se ga poloti, da bi jo obiskal, vendar mu to sedaj ni bilo mogoče.

Današnji dan je bil določen po nagovoru Wadhe el Amerija, da poseti velikega učenjaka Gabira, in da ga sprejme kot učenca.

Urno se je opravil in odšel h Gabiru. Pred vrati njegovega doma je našel malega, skrivljenega starčka. Na vprašanje, če stanuje tukaj glasoviti učenjak, mu ta odvrne:

— Samo blagovoli vstopiti. Mar ne, ti si Hrvat, katerega je priporočil mogočni hadžib, slava in dika njegovemu imenu. Moj gospodar, vzor modrosti, Gabir, te že pričakuje.

Strezinja se je v duhu zahvalil svojemu zaščitniku, ki ga je že prijavil in mu tako prihranil dokaj neprilik.

Prisedši v sobo Gabirovo, ga je našel zaposlenega pri nekakih retortah. Na posebnem podnožju je stala ogromna knjižnica, v kateri je Gabir uprav malo poprej nekaj iskal.

Ko se mu je Strezinja približal in ko je odprl usta, da ga pozdravi, je Gabir samo pokimal z glavo in dejal z ostrim glasom:

— Čakaj!

Minilo je dobre četrt ure, ne da bi kateri zmed njiju spregovoril le besedico. Gabir se je sklanjal nad svojimi retortami, pod katerimi je gorel moder plamenček. Po sobi se je razvijal neprijeten vonj plina. Sedaj pa sedaj je pogledal v knjigo, ki je ležala pred njim in Strezinja je opazil, da je latinska.

Ko je Gabir dovršil svoj posel, se je obrnil k Strezinji.

— Ti si sin daljnih dežel. Bodi pozdravljen. Pravil mi je o tebi mogočni hadžib. Njegova želja je, da se poučiš o moji znanosti, da koristiš domovini, ko se povrneš v njo. Nimam nič zoper to. Znanje naj bo last vseh narodov. Vendar, predno te uvedem v skrivnosti moje znanosti, mi moraš

(Nadaljevanje na 7. strani.)

POŠLJITE NAM EN PAPIRNAT DOLAR
in prejeli boste po ekspresni eno steklenico HAMILTON CLUB PURE WHISKEY (one full quart) in eno quart finega SOMA PORT WINE. Obe steklenici ošljemo v lepem zaboju — le za en sam papirnat dolar. Pišite C. F. ZARUBA & CO., 318 Third Av., Pittsburg, Pa.

The Will County National Bank
of Joliet, Illinois.
Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.
Kapital in preostanek $300,000.00
C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik
HENRY WEBER, kašir.

Frank Lopartz
400 Ohio Street JOLIET
STARA GOSTILNA
NAJBOLJŠA POSTREŽBA.

W. J BRADY
ADVOKAT.
Posojuje denar in prodaja posestva.
Orpheum Theatre Building
JOLIET, ILL.

JOHN STEFANICH N. W. Phone 348
:.:Slovenska Gostilna:::
vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.
915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Oba telefona 215.
WERDEN BUCK
511-13 Webster Street, JOLIET, ILL.
Tu dobite najboljši cement, apno, Tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.
MEHAK IN TRD PREMOG.
Chicago Phone 225.

Oscar J. Stephen
Sobe 201 in 202 Barber Bldg. JOLIET, ILLINOIS.
JAVNI NOTAR
Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.
Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.
Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.
Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.
Govori nemško in angleško.

TROST & KRETZ
— izdelovalci —
HAVANA IN DOMAČIH SMODK
Posebnost so naše "The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.
Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:
108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les
Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.
Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in šinglne vsake vrste.
Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.
Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi te bomo zadovoljili in ti prihranili denar.
W. J. LYONS
Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES I NCLINTON STS.

Geo. Svetlecich
PRVI SALUN ONKRAJ MOSTA
Chicago Telephone 3868.
107 RUBY STREET, JOLIET, ILL.
DOBRODOŠLI!

Garnsey, Wood & Lennon
ADVOKATI.
Joliet National Bank Bldg.
Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

Metropolitan Drug Store
N. Chicago & Jackson Sts.
Slovanska lekarna
JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI
REVMATIZMU, HROMOSTI, BOLESTI v KOLKU, BOLESTIH v ČLENKIH, NEVRALGIJI, PROTINU, OTRPLOSTI MIŠIC, SLABOTNEM KRIŽU, SLABOSTIH v ČLENKIH, PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH, MRAZENJU v ŽIVOTU, VNETJU OPRSNE MRENE, PREHLAJENJU, BOLESTIH v LEDJIH, BOLESTIH v KRIŽU, HUDEM KAŠLJU

VRNIMO SE!

Prav radi se spominjamo onih dni, ko smo bili krepki in polni zdravja in življenja, in ko si bil vsvesti, da je ta svet nebeški raj, poln sreče in veselja za nas. Kaj nas je zadelo, da nismo več onega mnenja; da smo premenili svoje navade in se odtujili od srednje poti, ki se imenuje zmernost v vsaki stvari? Vrnimo se k starim navadam, k navadni hrani, k bolj resnemu delu, k svežemu zraku, a zlasti pa moramo pazno skrbeti za svoje prebavne organe, da preprečimo zabasanost in nje posledice, ter slabost in nervoznost. Kakor hitro opazimo nered, ne pozabimo na

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

To zdravilo je jako važnega pomena, ker pospešuje delovanje prebavnih organov in tako nam povrne prejšnje navadno zdravje za dobo dokler zopet ne pademo v razvade.
To zdravilo tudi —
PREKINE BOLEČINE IZ DROBJA,
ODSTRANI ZABASANOST,
DOPRINESE OKUS DO HRANE,
POMAGA PREBAVLJATI,
OKREPČA PREBAVNO MOČ,
OHRANI ORGANE DELAVNE,
ODSTRANI NERVOZNOST.

Urejuje, okrepčuje, daje novo moč, prepreči in odstrani zabasanost, potolaži glavobol, da je pomoč dekletom in ženam v slučaju neprilik, ter vseh drugih enakih boleznih.

CENA $1.00. V LEKARNAH.

Ako hočete preprečiti bolečine, imejte vedno priročno TRINERJEV LINIMENT in ribljite telo z njim kadar čutite najmanjšo bolest, bodisi revmatično ali nevralgično. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

JOSEPH TRINER,
IZDELOVATELJ.
1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Slovensko Katoliško Samostojno Podporno Društvo

Marije Vnebovzete

(S. C. M. B. Society of St. Mary's Assumption)

Ustanovljeno 15. avgusta 1909 Organizirano 2. aprila 1910

Sedež: PITTSBURGH, PA.

S. K. S. P. D. 1909

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GAŠPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zunich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEC, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEC", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.

Rojaki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim. Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

Učite svojo deco slovensko

moliti in čitati

iz povsod priljubljene knjige, katera se imenuje

KATEKIZEM

KI GA JE SPISAL NAŠ POK. REV. F. S. ŠUSTERŠIČ.

Stane s poštnino vred samo 25c

ZA VEČJA NAROČILA PRIMEREN POPUST.

Pišite ponj na:

Amerikanski Slovenec, Joliet, Illinois

Edini in dolgoletni slovenski in polski pogrebni zavod in konjušnica. Kočije in ambulanci pripravljeni ponoči in podnevi. Najboljša postrežba za krste, ženitve in pogrebe. Najlepše kočije. Cene zmerne. — Ženske slučaje oskrbuje soproga, ki je izkušena v tej stroki. — Tel. So. Chicago 249.

W. WALKOWIAK

Pogrebni Zavod in Konjušnica.

9 COMMERCIAL AVE. SOUTH CHICAGO, ILLS.

DOMAČA NARAVNA OHISKA VINA

kakor Delaware, Catawaba, Iwes, i Conkord prodaja

Josip Svete

1780-82 E. 28th St., LORAIN, OHIO.

Conkord rudeče vino 60c galona

Catawba belo vino 80c galona

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih naročilih cena po dogovoru.

Pri vseh teh cenah je Vojni Davek že uračunan. Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je pridejati denar ali Money Order.

LJUDSKA BANKA

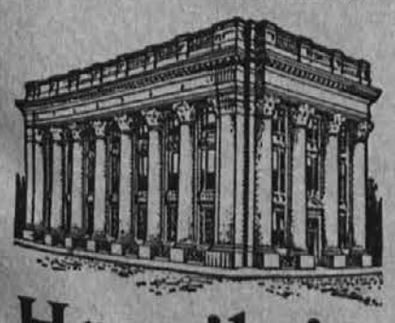

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z $1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD $4,500,000.00

V SLUŽBI KALIFA.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

obljubiti, da boš slepo poslušal moje nauke, da boš s postom pripravil svoj duh v vreden vstop v to hišo, ki se odpre pred teboj. Pomni, da ne sme nobena strast zavladati nad teboj, zakaj le tedaj boš sposoben, da najdeš kamen modrosti. Nečistnikom, pijancem, in požrešnežem je zaprta pot do svetih poljan modrosti. Ako pa te veže le ena izmed teh strasti na zemeljsko površino, tedaj beži iz te hiše, zakaj vstop v kolo velikih duhov, vidnih in nevidnih, ki nas obkrožujejo, je nemogoč.

Strezinja je poslušal besede Gabira molče; učenjak pa je nadaljeval:

— Prišel bo čas, ko boš imel v svoji roki gospodstvo nad vsemi stvarmi sveta, ali potreba je, da si čist, kakor vir studenčnice in da te ne omami nobeno hrepenenje po čem drugem, razun po modrosti. Ali hočeš postati moj drosti. Ali hočeš postati moj učenec, povej, ali se odrekaš vsem sladkostim sveta?

Nepričakovano je prišlo to vprašanje za Strezinjo, kateremu se je komaj včeraj nasmejala sreča sveta skozi divne oči krasne Fatime.

—Fatima moja — pomisli mladec,— ali te moram v resnici zatajiti. Oprosti mi, deklica mila, to nedolžno laž, zakaj kaj naj rečem druzega temu učenjaku, kakor "odrekam se"!

In takoj, kakor je pomislil, reče glasno:

— Odrekam se!

— Prav je tako! Ali sedaj mi povej, ali so ti poznani nauki Tamulda in Kabale?

— Vem samo, da so to židovske knjige.

— In nič več?

— Nič. Ali se vi, Arabci, bavite s temi židovskimi knjigami?

Gabir se samo nasmehne.

— Najprej ti moram reči, da jaz nisem Arabec, nego Žid. Moje pravo ime je Abraham, in vedi, da prava znanost ne vpraša, kdo je pisal kake knjige ali katere narodnosti in vere je bil. Pravi učenjak črpa svoje znanosti povsod, kjer se mu nudijo.

— To vem, zakaj tudi naše šole so polne latinskih klasikov in mi cenimo Virgila in Cicerona, Horacija in Plinija, dasiravno so bili pogani.

— Nu, vidiš — reče starec zadovoljno kimaje z glavo. — Tako se sme tudi učiti iz Talmuda in Kabale in iz njiju luščiti bisere modrosti. Razumeš?

— Razumem — odvrne Strezinja.

— Dobro, da priznavaš. Znano ti najbrž bo, da se deli raj v sedem krogov, ki se dvigajo eden nad drugim in imajo dolbino v podobi čolna s sedmimi krogi, po katerih krožijo ognjene reke. Ves morda tudi, da gospoduje nad takim krogom po eden zloben duh. A vsem tem satanom Šedimom, Seirimom, je glava in kralj S'mael, njegova žena pa je Lilita ali kača. In S'mael in Lilita in vsi zli duhovi težijo samo za enim, kako dovedejo v svet cesarstvo smrti in vlado kaosa. Bog je dovolil veliko oblast zlim duhom nad ljudmi in ti obkrožajo vse ljudi in hrepene po njihovi krvi. Ne gospoduje pa satan samo zlim duhom, nego on preganja z Ruahom Thesalitom, duhom zablode, tudi pobožne in dobre ljudi. Zato treba, da se znamo čuvati zasede pekla.

Strezinja se je jezil nad Gabirom, ker mu je ta to pripovedoval, zakaj vse to mu je bilo znano. Njegova nevolja se mu je jasno zrcalila na licu. To je opazil Gabir in dejal:

— Zdi se mi, da ti moje besede ne ugajajo.

— O, to ne, nikakor ne.

— Ali jaz vidim, da ti ne ugajajo.

— Niti tega ne morem reči.

— Zakaj si pa tako nabral ustnice?

Strezinja odvrne:

— Ker me ze izprašuješ, zakaj bi ti ne povedal. Vse to, kar mi pripoveduješ, ni nič novega. Vse to sem se učil in nisem prišel zato k tebi, da me poučuješ o Liliti in S'maelu, nego zato, da me poučiš o tajnostih svoje znanosti.

— Katerimi? — vpraša jezno Gabir.

— O tajnostih, o katerih pravijo, da so ti znane.

— In kakove so tiste tajnosti, o katerih pravijo, da so mi znane?

— Pravijo, da si našel kamen modrosti, da umeš delati zlato, da imaš pijačo življenja, pijačo, ki oživlja starce in jih dela večno mlade.

— Vse to pravijo, da imam?

— Pravijo.

— In ti želiš, da te vse to naučim?

— Želim.

— Zato si tudi prišel?

— Da.

— In ti misliš, da ti bom jaz vse te tajnosti takoj eno za drugo pokazal, recimo tako v teku treh ur? Ti misliš, da ti pokažem v tem času kamen modrosti in ti vso ono znanost vlijem z lijakom v glavo?

— To ravno ne mislim, ker vem, da ni nobeno delo brez truda.

— Torej priznavaš, da ti tudj jaz ne morem takoj nuditi vsega tega, kar sem pridobil tekom let mučnega dela?

— Priznavam.

— In zakaj se potem srdiš na me, ker ti nisem takoj začel govoriti o tem, kar te zanima.

— Ne srdim se, nego čudim se, ker mi govoriš o stvareh, ki ne spadajo v to reč.

— Ali jaz ti pravim, da spadajo — reče starec in pogleda Strezinjo s pogledom polnim izzivanja. Tega pogleda mladec ni mogel zdržati.

— Mladec — reče nenadoma Gabir in ga prime s svojo rmeno, suho roko. — Ti želiš, da urno pridobiš vse in da ti prinesem znanost, kakor na krožniku, znanost, radi katere sem delal mnogo dni in noči. Dneve in noči sem preživel v laboratoriju, trpel žejo in glad, in čestokrat me je popadala vročnica. Nesrečnik, cvet modrosti je na visoki gori in ako ga hočeš doseči, moraš se potruditi.

— Zelo težko mi opisuješ pot modrosti. Strah me je.

— Ako te je strah, potem je bolje, da se vrneš. Samo hrabrim, samo neustrašenim odkriva velika majka svoje skrivnosti. Spomni se na Pitagora, na Platona, spomni se na Apolonija od Thijane...

Strezinja se strese pri tem imenu.

— Ne spominjaj me tega strašnega človeka. Kristjan ne sme slišati tega imena, da bi se ga ne spomnil z gnusom.

— In kaj je zakrivil ta ubogi človek?

— Bil je goljuf in nasprotnik krščanstva so izmislili o njem čudne stvari, samo da z njegovim imenom zatemne našega Gospoda.

— Oprosti. Nisem hotel žaliti tvoje versko čustvo. Spomnil sem se ga, da ti privabim pred oči tajinstvene, mistične pojave, ki se združujejo z njegovim imenom. Hotel sem te opozoriti, da je v naših telesih tajinstvena moč, katere navadni zemljan ne ve uporabiti in katere so silno mogočne v onem, ki je pozna. Ti še sedaj nimaš pojma, kaj se pravi bratiti se z zvezdami, visoko nad tem vrtom smrti, katerega imenujemo zemljo. Ti še ne veš, kaj pomeni leteti po vsemirju v noćni temi, kakor ognjeni vozovi. Tvoje oči niso vajene gledati in občudovati in spoznavati. Krt rije zemljo, a ne briga se za solnce. Ti si gluh za glazbo eterskih sfer, ker še se tvoj duh ni napil vode brezsmrtnosti. Preveč ti je tvoj duh privezan na okove iz ilovice, iz katere je ustvarjeno telo. Ali ko se nekoč razpneš do višjega človeka, tedaj boš začutil sijaj neminljivih moči. Tedaj ti ne bo žal, da so ti krvavele roke, da si trpel žejo in glad, da si tako hrepenel k zvezdam. Razumel boš v božanskem snu govor nevidljivih bitij in se razgovarjal s čistimi duhovi, ki nas obkrožujejo in govoril boš s sencami davno umrlih ljudi. Plato in Homer, Cezar in Aleksander Macedonski bodo tvoji tovariši pri delu, da zavladaš drugim in to, kar napoveduješ v mislih kateremu človeku, bo ti storil. S svojim pogledom boš razorožil razbojnike, ako bi navalili na te in samo tvoj pogled, samo beseda zadostuje, da ti bodo sluge. Ali ti ugaja to?

— Ej, kaj mi vse govoriš — odvrne Strezinja. — To je več, kakor si morem misliti. To je več, nego da umem delati zlato, ali da imam kamen modrosti.

— In glej, vse to te naučim, ali le pod enim pogojem.

— Katerim?

— Da slepo poslušaš svojega učitelja in da se mu pokoravaš. Obljubljaš?

—Obljubljam!

— Obljubi mi, da se ne boš ničesar bal, da boš stopal neustrašeno naprej, in naj se zgodi karkoli. Obljubi, da boš vedno močan in stanoviten.

— Obljubljam!

— Obljubljaš li, da tvoje ustne ne pokusijo več nobene mamljive pijače in da piješ samo vodo.

— Obljubljam!

— Obljubljaš li, da boš živel nedolžno kakor dete in da ne boš niti v sanjah mislil na ono, katero si včeraj videl?...

Strezinji se je izvil vzklik:

— Ti veš?

Ali mali starec se je vzravnal, pogledal mladca z izzivalnim pogledom in dejal povsem mirno:

— Fatima!

To ime je tako omamilo Strezinjo, da je postal rdeč kakor rak.

— Kdo ti je rekel, da sem včeraj videl Fatimo?! Kako veš to?

Starec se zvito nasmehne.

— Jaz vem vse.

— Potem si strašen človek in začel se te bom bati.

— Ni potrebno. Ne želim ti nič hudega, nego samo tvojo srečo.

— Take besede je rekla tudi kača Evi v raju.

— Ti misliš, da sem kača — se nasmeje starec.

— Kača ali vrag ali si pa z njimi v zvezi. Vseeno. Ali eno je resnica. Čudim se, kako si zvedel o Fatimi.

— O, vem še več.

— Kaj?

— Da ti Fatima ugaja, da si sanjal o nji celo noč in da komaj čakaš, da jo zopet vidiš?

— Resnica. Sicer pa to ni noben čudež. Ti veš, da sem jo včeraj videl, zato ti ni težko uganiti, da me je očarala.

Koga bi pa tudi ne očarala to divno, svetlo, božansko dete? Ljubiti njo je sreča in slast. Dobiti njo, pomeni dobiti kraljestvo. Ali ni tako?

Ali starec zmaje z glavo.

— In vendar ti pravim, ako se ne boš ogibal nje, ne boš prišel na stezo modrosti. Ti se moraš povsem odreči svetovnim vezem.

— In ti misliš, da je Fatima taka vez. To je žaljenje božanstva, ki je stkalo njeno telo iz eterske snovi. Nji se naj odrečem? Nikoli... — Vzklikne Strezinja.

— Tedaj se ločijo najina pota. Kamena modrosti ne najdeš nikoli.

— Ali zakaj bi ne dobil Fatime in kamena modrosti? Ali je Fatima nekaj hudega?

— Nisem rekel, da je nekaj hudega. Ali trdim, in jaz sem star filozof, da je onim, ki se hočejo vzpeti po stopnicah modrosti, potrebno najprej, da brzdajo svoje strasti in zlomijo želje telesa ter zavladajo materiji. Magijci svojega časa so zahtevali od svojih učencev popolno spolno čistost. Globočine skrivnosti prodere le oni, ki popolnoma obvlada samega sebe.

— Strašne so tvoje besede. Praviš, da me naučiš razumevati glas prirode. A glej! Jaz razumem glas prirode. Cvetje mi duhti in solnce mi sije šepetajoč ime: Fatima. Ptička išče družico, vse govori in priča o ljubezni in jaz jo naj zavržem? Povej mi, zakaj ima Fatima tako sijajne oči, zakaj so njena usta tako rdeča, zakaj njene prsi valovijo, kakor valovi morja? Ali mar samo zato, da gine brez ljubezni? To ni mogoče. Ljubezen ni nič hudega. Ljubezen je od Boga.

— Tudi cvet strupenih rož je lep, a nosi smrt. Lepšega telesa od pantrovega ni. Ali mu boš podal roke v objem?

In kaj ima Fatima s tem?

— Ona je roža in panter... — odvrne stari Gabir.

— Modrijan moj, tega ne verjamem. Imel jo bom vedno za biser, rožo in zvezdo.

Gabir zmaje porogljivo z ramami.

— Ta biser se raztopi v kisu bridkosti, roža povene v ledu starosti in zvezda utrne v temi blodnje.

— Ona je vredna zlata.

— Ali je to resnica?

— Tvoje besede so besede smrti.

— A rode življenje.

— Protivim se jim.

— Ker se protiviš modrosti.

— Ne verjamem jim.

— Kaj škoduje solncu, ako trdi slepec, da ga ni?

— Misliš, da sem slepec?

— Hujši si od slepca. Zakaj ti imaš oči, pa ne vidiš, imaš ušesa pa nečeš, da bi slišal.

— Ali vendar sem prijatelj modrosti.

— Si zraven vira, a nečeš piti žive vode.

— Ker mi ne pustiš.

— Odreci se Fatime.

— Ne morem.

— Beži tedaj od mene.

— Kam?

— Odkoder si prišel.

— Ne morem.

— Kaj ti brani?

— Želja, ki me je vedla preko gora in voda.

— Želja za znanjem je lepa stvar, ali ti si bojazljivec, ker se ne upaš preskočiti plotu, ki te deli od nje.

ki te deli od nje.

— Upam se.

— Ali pusti Fatimo.

— Ne morem.

— Vse stori lahko oni, ki hoče. Skušaj jo pozabiti. Ali hočeš?

Strezinja je žalostno povesil glavo in djal s tužnim glasom:

— Skušal bom.

XI.

Komaj je spregovoril te besede, se začujejo na vratih silni udarci.

Stari učenjak skoči preplašen pogledat, kdo je in minilo je dokaj časa, da se je vrnil. Ko se je vrnil, je na kratko povedal, kaj je. Wadha el Ameri je dal iskati Strezinjo po celi Kordovi, z željo, da pride takoj k njemu, ker ima nekaj važnega zanj.

Strezinja je takoj odšel.

Med potom je razmišljal, kaj bi moglo biti tako važnega, da ga mogočni Wadha kliče.

Vendar se mu je dozdevalo po ulicah nekam čudno. Kordova je bila pokoncu, ulice polne ljudi v gručah, in vse te gruče so se vedle nekako čudno. Videl je, da živo razpravljajo o nečem, kako živahno mahajo z rokami in da so jim lica mrka.

Ali se je v državi zgodilo nekaj važnega, ali so slutili zelo važne dogodke?

Resnično, malo časa se nahaja v Hispaniji med poganskimi Mauri, vendar je videl že dokaj dogodkov. Ali se sedaj vnovič kaj spleta? Ali se nočejo niti sedaj urediti odnošaji kalifata?

Wadha mu je sporočil, da ga kliče v važnem poslu. Ali kak važen posel naj izvrši on med tem tujim narodom, on, ki ne pozna niti odnošajev, niti običajev, niti jezika?

V skrbeh, kaj ima priti, stopi pred Wadho el Amerija.

Ta ga pozdravi zelo ljubeznjivo. Vendar je Strezinja na njegovem obrazu opazil nekako skrb in vznemirjenost.

— Nestrpljivo te čakam, Strezinja.— To so bile prve besede mogočnega hadžiba. — Kje si tako dolgo?

— Nisem kriv, silni hadžib. Takoj, ko sem dobil vest, da me pričakuješ, sem hitel k tebi. Nisem torej kriv, ako me tvoji sluge niso našli.

— Uvidevam — reče Wadha el Ameri — ti v resnici nisi kriv. Vsekako moraš odslej v svojem stanovanju, ali pa naravnost sporočiti, kje se v katerem času nahajaš.

— Mar se pod redarstvenim nadzorstvom? — se nasmehne Strezinja.

— Ne, ali škodilo bi ne, ako bi te dal pod nadzorstvo straže.

— Ali sem nevaren državi?

— Tega nisem rekel. Ali ti imaš mogočnega zaščitnika.

— Katerega vsi ljubijo.

— Nisi rekel prav. Moraš reči, katerega se vsi boje.

— Tudi to je resnica.

(Dalje prih.)

Joliet Steam Dye House

Profesional Cleaners and Dyers

STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass

Chicago Phone 4444, N. W. 483.

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet

Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

JEDEN AKER ZADOSTUJE.

Ako si morete postaviti skromno hišo na svoje lastne stroške, pripravljen sem vam prodati jeden aker ali več zemlje. Na roko plačate majhno vsoto, ostalo pa na mesečne obroke. Jeden aker zemlje meri 132x330 čevljev, jednako šestim ali sedmim mestnim lotam. Ako si sedaj postavite hišo, si prihranite najemnino kar vam bo v veliko korist na stara leta. Blizo poulične železnice. Za podrobnosti vprašajte

GEORGE WARNER YOUNG,

Woodruff Bldg. Joliet, Ill.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje posteženi.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

Samo pri meni se dobe patentirana in garantirana sledeča zdravila: za rast in proti spadanju ženskih in moških las, kakor tudi za rast moških brk in brade; za revmatizem kostiboli ali trganje v nogah, rohah in križu, za rane, opekline, bule, ture in kraste, itd. Kateri bi rabil moja zdravila bez uspeha, grrantiram $500. Pišite takoj po cenik. "Koledar" in žepna knjiga od 30 strani vredna 5 dolarjev za vsakega ki jo prebere Pošljite 6 centov v markah, nakar vam pošljem Koledar in knjižico.

JACOB WAHČIČ

1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio.

MICHAEL CONWAY

106 Loughran Bldg.

Cass and Chicago Sts. JOLIET

Posojuje denar na zemljišča.

Insurance vseh vrst.

Surety Bonds.

Steam Ship Agent.

Both Phones 500.

Chicago Phone 788 N. W. Phone 257

James L. McCulloch

MIROVNI SODNIK IN JAVNI NOTAR.

M. D. POSTELANCZYK, klerk in tolmač.

317 Jefefrson Street, nasproti Court House, Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:

Soba 218—9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise

200 Jackson Street JOLIET, ILL.

gostilničar

VINO, ŽGANJE IN SMODKE.

Sobe v najem in Lunch Room.

Vojna.

Angleški spisal C. C. Andrews.

Marsikdo je sanjal neke poletne noči leta 1814. hude sanje, iz katerih ga je zbudilo gromenje topov — in mnogo jih je stalo tistega jutra — kakor Priscilla Kirton — pred vrati in gledalo, ali so se sanje uresničile, ali so res pozdravljale ladje kralja Jurija novoangleško obalo s svojimi topovi.

Že več tednov so meščani popravljali mestno obzidje, ženske pa so delale doma obveze za ranjence. Priscila je bila najmarljivejša, domovina jo je opominjala — in pa zaročni prstan, ki ga ji je dal pred letom David Lynn. Kadar bo vojna končana, potem bo poroka — prej ne — in David se je potolažil, četudi s težkim srcem. Saj Britanci bodo morali itak kmalu odkuriti.

Deklica je šla počasi v hišo, kjer je stara Marta ravno pripravila zajtrk.

"Precej potem grem v vas, dokler ni še vroče," je rekla starki, "pravijo, da je mrs. Pierce zopet slabša. Deni v košarico nekaj jajc in steklenico vina, to ji bo dobro delo".

Par minut kasnejé je bila Priscila na poti k svoji pacientinji. Ko je šla po cesti, vzravnana, skoro prevzetno, na zlatih laseh širok slamnik, izpod katerega se je svetilo dvoje resnih, modrih oči, ne bi nihče mislil, da je to kmečko dekle in ne samo David Lynn, ki je rekel, da je lepa.

Pri bolnici je izpraznila košarico in jo tolažila, toda besede ji niso šle prav od srca. Poslovila se je in šla, mesto naravnost domov, k obrežju. Niti enega jadra ni zapazila na vsej gladini, kolikor jo je videla. Pogledala je po čeri pod seboj — kaj je to? — Tam pod neko veliko skalo se je zibal čoln. Ne, ribiški čoln to ni — biti mora kaj drugega. Za ono skalo se je voda zajedala daleč v suho zemljo, tako, da bi se tam lahko vkrcalo kakih 6 ladij. — Kaj, če je to angleški čoln?

Priscila sicer ni bila strahopetna, toda pri tej misli se je obrnila in hitela po cesti proti mestu, kakor bi že streljali sovražniki s topovi za njo. Ko je tako hitela, bi jo kmalu povozil voz, ki je pridirjal iz mesta. Voznika je potegnil konja z vso silo nazaj in zaklical: "Pojdite hitro, Priscila Kirton, če nočete, da vas rdečesuknježi usmrte. Spodaj v zalivu so štiri ladje in sovražnik bo mesto razdejal in vse pomoril. Hitro, dokler ni prepozno!"

— Deklica je voznika ponosno pogledala — naenkrat se je izpremenila.

"Mesto se ne bo strahopetno udalo!" je zaklicala.

Zastonj jo je voznik pregovarjal, naj vendar stopi na voz in se tako reši gotove smrti. Ostala je stanovitna, David Lynn je bil vendar v mestu, kako bi ga mogla zapustiti!

Voz z beguni se je skril za ovinkom, ko se je deklica obrnila in šla počasi naprej. Sram jo je bilo, da je prej tako hitela, koga naj se pravzaprav boji, menda teh rdečesuknježev?!

Ko je tako premišljevala, se je naenkrat pripognila — na pesku je zapazila kri... pobledela je in pogledala okrog sebe. V grmovju, ki je bilo ob cesti, je bila narejena odprtina, kakor da bi se bil kak človek s težavo preril skozi; veje so bile odlomljene in — da tam je ležalo nekaj temnega, ležalo nepremično... V tem hipu je klečala deklica poleg moža.

Z eno roko je težko zatiskal rano na prsih, iz katere je tekla kri. Položila je svojo tresočo roko na ranjenčeva prsa in začutila je, da srce še nekoliko bije. Globoko se je oddahnila in potegnila iz košarice steklenico, kjer je bilo k sreči še nekoliko kapljic vina. Ko mu je privzdignila glavo, je nalahko zastokal. Kakor otroka, ki mu hočejo vliti v usta grenko zdravilo, mu je prigovarjala, dokler se ni prebudil iz omotice in pil. Bleda lica so nekoliko zardela, sedaj je deklica šele zapazila, da je ranjenec mlad in čeden dečko. Hotel je nekaj izpregovoriti, toda rekla mu je, naj molči.

"Le mirni bodit, dokler Vam ne zavežem rane!" mu je rekla. "Naslonite se na to drevo, tako, previdno, da ne izgubite še več krvi."

Ko je iz svojega robca delala obvezo, se je zdela ranjencu kakor kaka princezinja iz pravljic, kajti v njenih zlatih laseh so se odbijali solnčni žarki.

"Tako," je rekla slednjič, "poizkusiva iti sedaj domov. Ni daleč, in če se opirate name, sva kmalu tam."

Vendar je bilo dalje, kakor je ona mislila. Prašna cesta se je strašno vlekla in vročina je postajala vsako minuto večja. Vedno težje se je opiral ranjenec na njeno roko. Slednjič sta vendar prilezla domov, ravno pravočasno še, da je mogla z Martino pomočjo položiti ranjenca, ki se je zopet onesvestil, na zofo. Drgnila mu je čelo z žganjem in mu vlila par požirkov v usta. Čez nekaj minut je izpregledal in se skušal dvigniti. Pa ni šlo.

"Le mirujte," mu je zapovedala "Samaritanka" s tihim glasom, "rano moram izprati in jo dobro zavezati, ker krogla ni ostala v rani."

S slabim glasom jo je zahvaljeval, česar pa ona ni slišala ali pa ni hotela slišati. Ko mu je izpirala in zavezovala rano s svojo rahlo roko, se je nehote vpraševala, kje je dobil to rano. Toda vprašala ga ni prej, dokler ni bila rana zavezana in je ranjenec ležal na naslonjaču.

"Kmalu Vam bo bolje, da bi le mrzlica ne pritisnila," je rekla. "Le velika izguba krvi Vas je tako oslabila." Nekaj časa se je obotavljala, slednjič ga je pa vendar vprašala: "Kdo je pa streljal na vas?"

"Nisem ga videl natančno, vsekako pa me bo pomnil —"

"Kaj ste tudi Vi streljali nanj?"

"Da, in —" je obrnil govorico, "ali smem vedeti, kako se imenuje moja dobra Samaritanka?"

Priscila mu je povedala svoje ime. Pri tem je opazila, kako je on nekaj sekund z vprašujočim pogledom opazoval njen zaročni prstan. Ne, ni bila še omožena — prej mora biti vojna končana, prej morajo pregnati sovražnika — mu je pripovedovala.

Vstal je in se ji priklonil. "Kadar bo vojna končana, ne boste Vi in oni srečni človek, čegar imena ne vem, imela nikogar, ki bi vama želel tako iz srca vse najbolje, kakor jaz! Še enkrat Vas moram zahvaliti, preden grem!"

"Ne smete še iti," mu je zaklicala Priscila.

"Pač, kakor tudi težko, moram! Moja dolžnost —!"

"O, ne govorite sedaj o dolžnosti! Zunaj je strašna vročina in kmalu bi se zopet onesvestili. Ostanite tu do večera — vidite, saj ne morete niti ravno stati!"

Prijela ga je za roko. Naenkrat je začelo zamolklo gromenje od obrežja sem, tako da so zaropotale šipe v oknih. Kmalu zopet drugič in tretjič. Priscila je zakričala strahu, čeprav je že vse jutro čakala na to. Začelo se je bombardiranje!

"To so Angleži," je rekla mirno. "Obstreljujejo mesto."

"An— Angleži?" je stokal ranjenec.

"Da. Pravijo, da so štiri ladje v zalivu. Morebiti so nalašč čakali s streljanjem, da so mogle žene in otroci zapustiti mesto." Ponudila mu je stol, ker se je bala, da se vsak čas onesvesti. Ali ne veste ničesar o tem?" je zaklicala. "Toda ne bojte se, naše hiše krogle ne dosežejo."

"Da bi se bal — ne!" je odgovoril. Porinil je stol na stran, kakor bi hotel s tem potrditi, da se nič ne boji. "Ne — samo — dovolite, ali imate koga v mestu, za katerega bi se morda bali?"

"David je tam," je rekla ravnodušno.

"Vaš zaročenec? Ali je vojak?"

"Da, dokler ne poženemo Angležev domov," je odgovorila ponosno.

Zopet se je začulo zamolklo gromenje. Kmalu nato pa enakomerno stopanje in žvenket. — Deklica je hitela k oknu. Da, prišli so na pomoč vojaki iz bližnje trdnjave. No, Angleži sedaj ne bodo prišli tako lahko v mesto. Naenkrat se je domislila nečesa drugega.

"Ah," je zaklicala, "morebiti so se že izkrcali! David mi je rekel, da je na obrežju neki nezavarovan prostor, ki ga ne morejo braniti. Bal se je, da ne bi izsledili te točke. In ravno tam sem videla prej čoln—angleški čoln—"

"Čoln?" je vprašal vojak.

"Da, slučajno sem ga videla. In ladje so se kaj lahko danes ponoči tam usidrale. Poslali so potem nekaj ljudi na suho morda tudi enega samega — kaj če so ti streljali na Vas? Ali ga niste spoznali?"

"Name streljali?" je vprašal zopet, kakor bi odmevalo.

"No, da, zakaj pa ne? Angležr — kaj me ne razumete?"

"Angleži name — ne, ne, morda kak tat, kak lopov — kdo drugi pač?"

Smejal se je prisiljeno. Deklica ga je vprašujoče pogledala in takoj ji je bilo vse jasno. "Sedaj šele razumem vse! Veslali ste od čolna proti bregu! Vi ste angleški — — — vohun!"

Angež se je zdrznil.

"Prav pravite," je rekel. "Angež sem in vohun, če že mora tako biti. Delam po ukazu, kakor pravi vojak, po ukazu, ki ne prinaša, če se podjetje posreči, nobene slave, če pa se ponesreči — smrt. Raje bi umrl na bojišču, kakor pa vohunil."

"Ali ste šli proti mestu?" ga je vprašala razburjeno.

"Da. Straža me je zapazila in zahtevala, naj povem dogovorjeno znamenje. Ker sem molčal — so me ustrelili — to je vse."

"Kdo pa ste?"

"Poročnik Daventry sem."

"Ali veste, kaj bo z Vami, če pokličem vojake?"

"Ustrele me. Toda — Vi jih ne boste poklicali!"

"Mislite, da zato ne, ker sem ženska?"

"Ne, ampak zato ne — ker ste Vi!"

Za hip je vladala v sobi grobna tišina. Priscila se je odmaknila od okna in ogledovala ranjenca, ki je stal pred njo.

"Ne, tega ne morem storiti!" je zaklicala. "Saj mi niste storili ničesar hudega. David bi na Vašem mestu ravnal prav tako!"

"Kako dobri ste!" je rekel. "Nevarnosti Vas izpostavljam, in če bi moral umreti — bi morebiti počilo srce, ki tako ljubi kot Vaše."

Priscila ga je vprašujoče pogledala.

"Ali Vam smem pokazati sliko svoje zaročenke? Vedno jo nosim seboj, kot kak talizman, ki me varuje nesreče."

Priklonila se je čez majhno sličico in občudovala krasno deklico z velikimi črnimi očmi. "Kako je lepa!" je rekla. "Kako jo morate imeti rad!"

"Če naju usoda še kdaj združi, ne bova pozabila nikdar one, katero imava zahvaliti za najino srečo!" je zaklical navdušeno in poljubil Priscili roko.

Vzdihnila je in stopila k oknu. Naenkrat je stopila prestrašena nazaj, odprla tiho vrata v bližnjo sobo in mu zašepetala: "Hitro semkaj! Zunaj so vojaki, najbrže s kakim ranjencem, ki mu bom stregla. Bodite mirni!"

Zaprla je za njim vrata in šla vun. Pred vrati je stala gruča vojakov, pred njimi stari cerkovnik stolne cerkve.

"No, mr. Burnett, ali mi prinašate kakega ranjenca? Vse sem že pripravila; kdo pa je?"

Nobenega odgovora. Celo cerkovnikovo obličje se je svetilo tako čudno...

V Priscilinih očeh je ugasnila luč, ki je gorela dosedaj tako ljubko.

"David je," je rekla tiho, "—mrtev!"

Cerkovnik je uprl oči v tla, ni je mogel pogledati. Njen glas je zvenel kakor glas ubitega zvona: "Hvala, mr. Burnett, da ste mi ga prinesli. Živ ali mrtev, midva spadava skupaj." Odprla je vrata na stežaj. "Zanj sem pripravila sobo, prinesite ga noter."

Niti ena mišica ni zatrepetala v njenem smrtnobledem obličju, ko so prinesli vojaki mrtveca v hišo. Ko so odšli, je stopil starec k njej in jej položil tolažeč roko na ramo. "Kakor bi spal; takoj je moral biti mrtev. Ali ga hočete videti?"

Ni hotela, da bi odkril njegovo obličje. "Ne smem ga še videti, svojega Davida. Kdaj je padel? Slišala sem grom topov —"

"Ne, danes ponoči, otrok moj."

"Danes ponoči?"

"Da, stal je na straži in slišali so, kako je nekoga zaklical in nato streljal. Takoj za njegovim strelom se je slišal drug strel in ta — — Pravijo, da je bil kak vohun."

"Vohun?" je zakričala.

"Da; toda ne vemo, ali je bil ranjen ali se je rešil — ni ga nikjer!"

"Ni ga?" je ponovila deklica. "Prosim, mr. Burnett, recite vojakom, naj počakajo par minut."

Cerkovnik je deklico začudeno pogledal in odšel. Zaprla je za njim vrata — v tem hipu je stopil v sobo Daventry, ravnotako bled kot ona.

"Vse sem slišal," je rekel, "in sedaj vem, kaj sem storil."

Deklica se ni ganila.

"Sedaj boste izdali vohuna, ki je ustrelil Vašega zaročenca. Nočem usmiljenja, le eno prošnjo imam do Vas. Kadar umrjem, pošljite to moji zaročenki — Alice Carew v Bideford, Devon in sporočite ji, da sem ji bil zvest do smrti." Poljubil je sličico in jo ji dal. Vzela jo je in odšla, ne da bi izpregovorila kako besedico.

Daventry je poslušal. Vsak čas pridejo vojaki — da bi le prej končali, preden se ga polasti slabost. — Vrata so se odprla in Priscila je stopila k njemu — sama. "Vzemite jo zopet," je rekla komaj slišno — "nisem povedala."

Osupnen jo je pogledal, kajti verjeti ni mogel. "Ne?"

"Nisem mogla," je zastokala deklica — "nočem streti drugega srca, ne morem gledati, kako bi druga trpela, kar moram trpeti jaz."

Daventry je padel pred njo na kolena in poljubljal njene ledenomrzle roke. "Kako naj Vas zahvalim! Verjemite mi, da ne pozabim nikdar bolečine, ki sem jo Vam povzročil."

Mesto da bi odgovorila, je odšla vun, kjer so čakali vojaki nanjo.

"Žal, mr. Burnett, da sem Vas pustila tako dolgo čakati. Zmotila sem se," je rekla mirno.

Obrnila se je in odšla ravnotako mirno v sobo. Grom topov se je zaslišal, ona pa se je zgrudila mrtva ob truplu svojega zaročenca...

CZAR AND GRAND DUKE NICHOLAS...

CAR IN VELIKI KNEZ NIKOLAJ.

Tekoča lava.

Palermo, 21. nov. — Izbruh ognjenika Stromboli narašča od dne do dne po silnosti. Otočani bežijo v največji naglici. Rebri ognjenika so poknile in iz razpoklin kakor iz žrela se neprestano izlivajo toki lave.

Stromboli je severozapadna končina Liponskega otočja.

LOKALNI ZASTOPNIKI(ICE) "A. S."

Denver, Colo.: George Pavlakovich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Bradley, Ill.: Math. Stefanich.
Chicago, Ill.: Jos. Zupančič.
La Salle, Ill.: Anton Kastello in Jakob Juvancic.
Peoria, Ill.: M. R. Papich.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz.
Springfield, Ill.: John Peternel.
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
Indianapolis, Ind.: St. Bajt.
Kansas City, Kans.: Peter Majerle.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Iron Mountain, Mich.: Louis Berce.
Chisholm, Minn.: John Vesel.
Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Gilbert, Minn.: Frank Ulchar.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
Soudan, Minn.: John Loushin.
St. Louis, Mo.: John Mihelcich.
Great Falls, Mont.: Mat. Urich.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.
Gowanda, N. Y.: Frank Zore.
Bridgeport, O.: Jos. Hochevar.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leop. Kušljan.
Newburg (Cleveland): John Lekan.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Lorain, O.: Jos. Perušek.
Youngstown, O.: John Jerman.
Allegheny, Pa.: John Mravintz.
Delmont, Pa.: Jos. Pavlich.
Houston, Pa.: John Pelhan,
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Pittsburgh, Pa.: Urh R. Jakobich.
Steelton, Pa.: A. M. Petric.
Milwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
West Allis, Wis.: Anton Skerjanc.
Willard, Wis.: Frank Perovšek,
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich.
Valley, Wash.: Miss Marje Torkar.
Rock Springs, Wyo: Leop. Poljanec.
Pittsburgh, Pa.: Anton Sneller.

V onih naselbinah, kjer zdaj nimamo zastopnika, priporočamo, da se zglasi kdo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopništvo poverimo. Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini.

Spoštovanjem,

Uprav. "A. S."

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za $10.50
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za $10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za $5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za $7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za $10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za $10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za $9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za $12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za $6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za $7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za $6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po 75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

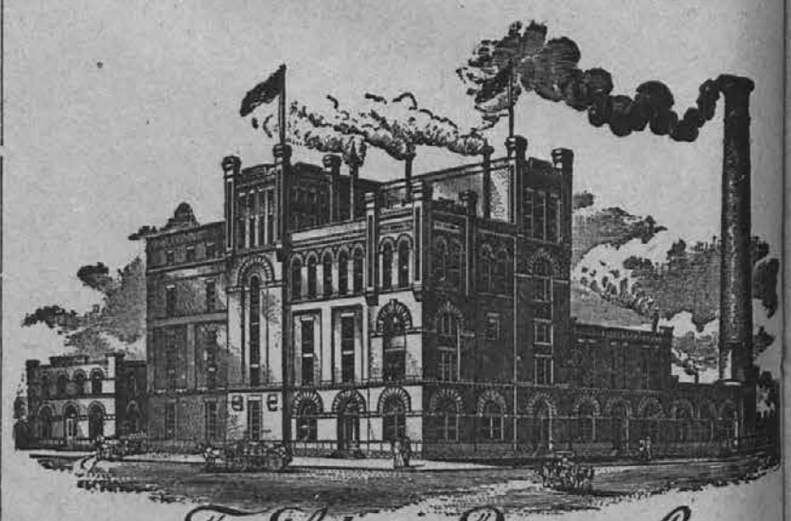

Fred Lehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.....Both Telephones 26.....JOLIET, ILLINOIS

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

W. H. KEEGAN

POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Kadar potrebujete pogrebnika se obrnite na to tvrdko in prepričani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonu, ker smo vedno pripravljeni — tako dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.
POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS.

W. H. KEEGAN,
Telefona št. 100 — vsak čas.
Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa slikarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376. N. W. Phone

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.
N. W. telefon 556

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405, S. Bluff St., Joliet, Ill.